

فخرنامه

گفت‌وگو با مهدی فریدزاده، دبیر سیزدهمین دوره جشنواره فیلم فجر
جوایز دوره سیزدهم متنوع شدند تا
روی انواع فیلم اثر مثبت بگذارند
صفحه ۳۴

بولتن مجازی سی و نهمین جشنواره فیلم فجر ◊ جمعه ۲۶ دی ۱۳۹۹

گفت‌وگو با داوران بخش سودای سیمرغ سی و نهمین جشنواره

داوری سخت برای ایستادن در مقابل دشواری‌های سال کرونا

افسر اسدی، برگزیده سیمرغ بازیگری هشتمین دوره جشنواره فجر
از جشنواره هشتم تنها یک سیمرغ
برایم به یادگار ماند

۳۷

معرفی ۳۱ مستند راه یافته به بخش مستند جشنواره فجر
آثاری برآمده از دل تاریخ و هم‌سو
با نبض تپنده اجتماع

۲۷

فهرست

- ۳ سرمقاله به قلم سیدرضا صائمی؛ داوراولی‌ها، تجربه‌ای نو
- ۴ مروری بر مهم‌ترین اخبار جشنواره سی‌ونهم
- ۱۰ سرخط اخبار جشنواره فیلم فجر در رسانه‌ها
- ۱۴ اینفوگرافیک قاب افتخارات داوران جشنواره
- ۱۶ با داوران بخش سودای سیمرغ سی‌ونهمین جشنواره فیلم فجر
- ۲۲ مروری بر افتخارات اعضای هیئت داوران سودای سیمرغ
- ۲۶ یادداشت به قلم فرهاد مهرانفر - صیانت از حقیقت در دوری فیلم‌های مستند
- ۲۷ معرفی ۳۱ مستند راه‌یافته به بخش مستند جشنواره فجر
- ۳۴ جشنواره در آینه قرن - گفت‌وگو با مهدی فرینزاده، دبیر سیزدهمین دوره جشنواره فیلم فجر
- ۳۷ جشنواره در آینه قرن - گفت‌وگو با افسراسدی، برگزیده سیمرغ بازیگری هشتمین جشنواره فیلم فجر
- ۴۰ جشنواره در آینه قرن یادداشت سحر عصرآزاد؛ جشنواره‌ای به طعم ۲۰ سال عشق و خاطره
- ۴۲ قاب فجر

شاسنامه

بولتن مجازی سی و نهمین جشنواره فیلم فجر

مدیرمسئول: سید محمد مهدی طباطبایی نژاد
زیر نظر مسعود نجفی (مدیر روابط عمومی جشنواره)
سردبیر: سمیه علیپور
همکاران تحریریه: نژادایکانیان، زهرانجفی و محمد مهدی درستی
باتشکر از: فاطمه استیری، علی افشار، رضا صائمی و محمد تهرانی
ویراستار: شیدا محمد طاهر

مدیر هنری: علی شکوری
دبیر عکس: محمد حسن هندی
گرافیک: محمد صدرا جوانمردی
عکس: محسن سعادت، بهار عسگری

درباره ترکیب هیئت داوران جشنواره سی ونهم داور اولی‌ها؛ تجربه‌ای نو

سیدرضا صادقی

واقعیت این است که جشنواره سی ونهم فیلم فجر یکی از متفاوت‌ترین دوران خود را به دلیل شرایط اجتماعی تجربه می‌کند. بحران کرونا نه تنها شیوه برگزاری جشنواره را تغییر داده، که شیوه ارزیابی آثار را هم با تغییراتی مواجه کرده، از جمله حذف یا غیبت هیئت انتخاب و داوری همه آثار از سوی هیئت داوران. حالا با اعلام اسامی هیئت داوران، ردپای این تغییر را می‌توان در چینش و ترکیب آن هم ردیابی کرد. تغییری که شمایل متفاوت‌تری نسبت به دوره‌های قبلی دارد و فارغ از هر گونه سوگیری کیفی، عنصر تازگی در آن برجسته است. مهم‌ترین ویژگی هیئت داوران جشنواره سی ونهم فیلم فجر، اولین حضور اغلب آن‌ها در مقام داوری است. به عبارت دیگر، بیشتر اعضای هیئت داوران، اولین داوری خود را در جشنواره فجر تجربه می‌کنند. افرادی که هم برای اولین بار در کسوت داور جشنواره قرار گرفتند و هم برای اولین بار در غیاب هیئت انتخاب، باید تمام آثار را داوری کنند. در بین داوران امسال که شامل محمد احسانی (مدیر فرهنگی)، ساره بیات (بازیگر)، مرتضی پورصمدی (مدیر فیلم‌برداری)، بهرام توکلی (نویسنده و کارگردان)، نیما جاویدی (نویسنده و کارگردان)، سیدجمال ساداتیان (تهیه‌کننده) و مصطفی کیایی (نویسنده و کارگردان) می‌شود، فقط جمال ساداتیان و محمد احسانی در دوره‌های ۳۴ و ۳۷ جشنواره فجر داور این رویداد بوده‌اند. البته این نوبودگی به معنای بی‌تجربگی نیست. پنج نفری که امسال در موقعیت «داور اولی» قرار گرفته‌اند، چهره‌های شناخته شده و قابل وثوق در حوزه تخصصی خود هستند. دوم این‌که همه چهره‌های جوان و امتحان پس داده‌ای در سینما هستند که خلاقیت، نوآوری و صاحب ایده بودن را در حوزه‌های فیلم‌سازی، فیلمنامه‌نویسی، فیلم‌برداری و... ثابت کرده‌اند و خودشان یا آثارشان در ادوار پیشین جشنواره مورد ستایش قرار گرفته و سیمرغ را لمس کرده‌اند. در واقع جوان بودن هیئت داوران امسال نه لزوماً بر مبنای سن و سال یا سابقه سینمایی آن‌ها، که با معیارهایی همچون صاحب نگاه نو، نوآوری و تخصص در سینما قابل محک زدن است و می‌تواند نویدبخش خونی تازه در رگ داوری جشنواره فیلم فجر باشد. گرچه به نظر می‌رسد جای یک منتقد که در چند دوره اخیر جشنواره فجر در هیئت داوران حضور داشتند، خالی است. امید است که جشنواره امسال که به دلیل بحران کرونا، دوره متفاوتی را تجربه می‌کند، نه فقط داوران متفاوت، که داوری‌های متفاوتی را هم تجربه کند و حاصل کار طیف گسترده‌تری از صاحبان آثار، منتقدان و مخاطبان را راضی کند. در گام اول باید این ترکیب تازه هیئت داوران را به فال نیک گرفت و آن را یکی از اتفاقات خوب جشنواره سی ونهم دانست. آثار آن‌ها در دوره‌های گذشته داوری شد و اعتبار یافت و حالا این بار باید اعتبار خود را در آزمون داوری بسنجند.

مروری بر مهم‌ترین اخبار جشنواره سی و نهم

داوران به تماشای فیلم‌ها نشستند، چراغ استودیوها روشن شد

اخبار سی و نهمین دوره جشنواره فیلم فجر در هفته گذشته تحت تاثیر معرفی اعضای هیئت داوران بخش سودای سیمرغ بود. اعلام اسامی آثار حائز شرایط حضور در جشنواره فیلم فجر، جزئیات داوری فیلم‌های بخش مسابقه سینمای ایران و بیانیه هیئت داوران این بخش از دیگر اخبار مهم این رویداد سینمایی در هفته پیش بودند که در ادامه مروری بر آن‌ها خواهیم داشت.

◇ معرفی اعضای هیئت داوران بخش مسابقه سینمای ایران

در آغاز هفته اعضای هیئت داوران بخش مسابقه سینمای ایران (سودای سیمرغ) در سی و نهمین دوره جشنواره فیلم فجر معرفی شدند.

سیدمحمد مهدی طباطبایی‌نژاد، دبیر سی و نهمین جشنواره فیلم فجر، در حکمی محمد احسانی (مدیر فرهنگی)، ساره بیات

(بازیگر)، مرتضی پورصمدی (مدیر فیلم‌برداری)، بهرام توکلی (نویسنده و کارگردان)، نیما جاویدی (نویسنده و کارگردان)، سیدجمال ساداتیان (تهیه‌کننده) و مصطفی کیایی (نویسنده و کارگردان) را به عنوان اعضای هیئت داوران بخش سودای سیمرغ منصوب کرد.

از ویژگی‌های بارز هیئت داوران بخش مسابقه سینمای ایران در جشنواره سی و نهم کارنامه قابل توجه اعضای آن در ادوار گذشته جشنواره فیلم فجر است.

◇ آغاز داوری فیلم‌های بخش

سودای سیمرغ

با پایان مهلت ارائه نسخه نهایی فیلم‌ها به دبیرخانه سی و نهمین دوره جشنواره فیلم فجر، داوری آثار از سوی هیئت داوران بخش مسابقه سینمای ایران (سودای سیمرغ) از دوشنبه ۲۲ دی‌ماه آغاز شد.

طبق اعلام دبیرخانه جشنواره به دلیل حجم بالای ترافیک استودیوهای فنی تعدادی از فیلم‌های حائز شرایط شرکت در جشنواره سی و نهم با وجود آماده بودن موفق به تهیه نسخه DCP در مهلت مقرر نشدند و با مجوز دبیر جشنواره فرصتی چند روزه به صاحبان آثار برای ارائه نسخه نهایی فیلم به دبیرخانه داده شد.

◇ نوشتار هیئت داوران جشنواره

فجر برای مخاطبان

اعضای هیئت داوران بخش مسابقه سینمای ایران در سی و نهمین دوره جشنواره فیلم فجر پس از دریافت احکام داوری خود از سیدمحمد مهدی طباطبایی‌نژاد، دبیر جشنواره، و پیش از آغاز داوری آثار نوشتاری را خطاب به مخاطبان سینمای ایران منتشر کردند.

در بخشی از این متن آمده است: «امسال در شرایط همه‌گیری ویروس کرونا هزاران جان عزیز را از میان هم‌وطنانمان از دست داده‌ایم. در چنین زمانی، چه انگیزه‌ای برای تماشا و قضاوت و تشویق سینمای ایران می‌ماند جز ایمان راسخ به این باور که هرگز نباید تسلیم تاریکی و مرگ شد و تسلیم شدن تنها مایه خوشحالی آنانی است که سینمای ایران را از اساس نمی‌خواهند.

هیئت داوران جشنواره سی و نهم فیلم فجر با اشراف به این امر که ارکان سینمای ایران در میانه بحران‌های متعدد، آسیب جدی دیده و تمامی صنوف دچار مشکلات متعدد شده‌اند، امیدوار است امسال و در خاص‌ترین دوره جشنواره فیلم فجر، بتواند بدون هیچ پیش‌داوری و با کمترین خطای ممکن، به داوری عادلانه فیلم‌های سینمای ایران بنشیند.»

◇ اعلام اسامی فیلم‌های حائز شرایط شرکت در جشنواره فیلم فجر

دبیرخانه سی و نهمین دوره جشنواره فیلم فجر پس از بررسی ۱۱۰ فیلم ثبت‌نام‌شده و ارزیابی فرم‌های ثبت‌نام از نظر تطابق با آیین‌نامه جشنواره، اسامی فیلم‌های حائز شرایط شرکت در این رویداد سینمایی را اعلام کرد.

بر این اساس، فرم‌های متقاضیان شرکت در این دوره جشنواره از نظر سال تولید، دارا بودن پروانه ساخت سینمایی، ارائه نشدن فیلم در دوره گذشته جشنواره و... مورد بررسی قرار گرفتند و در نهایت ۶۲ فیلم از بین آثار متقاضی (حدود ۵۷ درصد آثار) حائز شرایط شرکت در جشنواره سی و نهم شناخته شدند.

وضعیت پروانه نمایش فیلم‌های این دوره نیز مشخص شد که از ۶۲ فیلم حاضر، ۱۴ فیلم تاکنون پروانه نمایش دریافت کرده‌اند و ۴۸ فیلم در دست بررسی شورای پروانه نمایش فیلم‌های سینمایی قرار دارند.

هم‌چنین از بین فیلم‌های متقاضی شرکت در سی و نهمین جشنواره فیلم فجر، پنج فیلم «روشنایی» به کارگردانی کامشاد کوشان، «ترانه‌های پدری» به کارگردانی محمد بصیری، «بانک زده‌ها» به کارگردانی جواد اردکانی، «موافقت اصولی» به کارگردانی امیر پورکیان و «کوسه» به کارگردانی علی عطشانی به علت مسائل فنی و آماده نبودن از شرکت در جشنواره انصراف دادند.

اسامی ۶۲ فیلم حائز شرایط به این شرح است:

«آفتاب نیمه‌شب» به کارگردانی و تهیه‌کنندگی شهریار بحرانی، «آهنگ دو نفره» به کارگردانی آرزو ارزانش و تهیه‌کنندگی جواد نوروزبیگی، «آهوه» به کارگردانی هوشنگ گلمکانی و تهیه‌کنندگی جواد نوروزبیگی، «البلق» به کارگردانی نرگس آبیاری و تهیه‌کنندگی محمدحسین قاسمی، «اتومبیل» به کارگردانی علی میری رامشه و تهیه‌کنندگی علی عبدالعلی‌زاده فرد، «اوج ۱۱۰» به کارگردانی سیاوش سردمدی و تهیه‌کنندگی جلیل شعبانی،

نظر) به کارگردانی محمدامین کریم‌پور و تهیه‌کنندگی رضا کریمی، «خانه ماهرخ» به کارگردانی شهرام ابراهیمی و تهیه‌کنندگی محمدرضا محمدی و سیدشهاب‌الدین حسینی، «خط فرضی» به کارگردانی فرنوش صمدی و تهیه‌کنندگی علی مصفا، «خورشید آن ماه» به کارگردانی ستاره اسکندری و تهیه‌کنندگی منوچهر محمدی، «رانند چهارم» به کارگردانی علیرضا امینی و تهیه‌کنندگی مرتضی شایسته، «ژمانتیسسم عماد و طویا» به کارگردانی کاوه صباغ‌زاده و تهیه‌کنندگی مهدی صباغ‌زاده، «روز ششم» به کارگردانی حجت قاسم‌زاده اصل و تهیه‌کنندگی رحمان سیفی آزاد، «روزی روزگاری، آبادان» به کارگردانی حمیدرضا آذرنگ و تهیه‌کنندگی علی اوجی و عبدالله اسکندری، «روشن» به کارگردانی روح‌الله حجازی و تهیه‌کنندگی روح‌الله حجازی و جواد نوروزبیگی، «زالاوا» به کارگردانی ارسلان امیری و تهیه‌کنندگی سمیرا برادری و روح‌الله برادری، «زند و بند» به کارگردانی داود نوروزی و تهیه‌کنندگی مقصود جباری، «سایه زندگی» به کارگردانی و تهیه‌کنندگی حمید خیرالدین، «ستاره بازی» به کارگردانی هاتف علیمردانی و تهیه‌کنندگی علی سرتیپی، «سلفی با رستم» به کارگردانی و تهیه‌کنندگی حسین قناعت، «سه روز و سه قتل» به کارگردانی مسعود امینی تیرانی و تهیه‌کنندگی جعفر صانعی مقدم، «سپاه باز» به کارگردانی حمید همتی و تهیه‌کنندگی علی قائم‌مقامی، «شاه‌ماهی» به کارگردانی نادر مقدس و تهیه‌کنندگی افسانه منادی، «شهربانو» به کارگردانی مریم بحرالعلومی و تهیه‌کنندگی پگاه احمدی، «شیرجه بزرگ» به کارگردانی کریم لک‌زاده و تهیه‌کنندگی محمدرضا شفیعی، «شیشلیک» به کارگردانی محمدحسین مهدویان و تهیه‌کنندگی محمدرضا منصور، «صحنه زنی» به کارگردانی علیرضا صمدی و تهیه‌کنندگی مجید رضابالا، «طبقه یک و نیم» به کارگردانی نوید اسماعیلی و تهیه‌کنندگی غلامرضا آزادی، «طلاخون» به کارگردانی و تهیه‌کنندگی ابراهیم شببانی، «عروس خیابان فرشته» به کارگردانی مهدی خسروی و تهیه‌کنندگی محمدرضا شریفی‌نیا، «غیبت موجه» به کارگردانی و تهیه‌کنندگی عباس رافعی،

«بابا سبیلو» به کارگردانی ادوین خاچیکیان و تهیه‌کنندگی احمد احمدی، «پام‌بالا» به کارگردانی سیدجمال سیدحاتمی و تهیه‌کنندگی بهروز مفید، «بچه‌های دره سیب» به کارگردانی فریدون نجفی و تهیه‌کنندگی مجید برزگر، «بچه‌های طوفان» به کارگردانی صادق صادق‌دقیقی و تهیه‌کنندگی پروانه مرزبان، «بدون همه چیز» به کارگردانی محسن قرایی و تهیه‌کنندگی جواد نوروزبیگی، «برای مرجان» به کارگردانی و تهیه‌کنندگی حمید زرگرنژاد، «بعد از اتفاق» به کارگردانی پوریا حیدری اوره و تهیه‌کنندگی شهاب حسینی، «بی‌آبان» به کارگردانی مهرداد کوروش‌نیا و تهیه‌کنندگی علی‌محمد قاسمی، «پدیری» به کارگردانی حسین دارابی و تهیه‌کنندگی محمدرضا شفاه، «پسر دلفینی» (انیمیشن) به کارگردانی محمد خیراندیش و تهیه‌کنندگی محمدامین همدانی، «تارا» به کارگردانی کاوه قهرمان و تهیه‌کنندگی سیدغلامرضا موسوی، «تروا» به کارگردانی محمد علیزاده و تهیه‌کنندگی یوسف منصوری، «تک تیرانداز» به کارگردانی علی غفاری و تهیه‌کنندگی ابراهیم اصغری، «تتی‌تی» به کارگردانی و تهیه‌کنندگی آیدا پناهنده، «چپ، راست» به کارگردانی حامد محمدی و تهیه‌کنندگی منوچهر محمدی روزبهانی، «حرف آخر» به کارگردانی ابراهیم شفیعی و تهیه‌کنندگی علی‌شاه حاتمی، «حکم تجدید

طبری، «تیغ و ترمه» احسان برآبادی، «حکایت دریا» و «احمال طلا» وحید عبدالحسینی، «خروج» (سه پوستر) محمد تقی‌پور (۲ طرح) و محمد شکبیا، «خوب، بد، جلف ۲: ارتش سری» (دو پوستر) شایان شفافبخش، «خورشید» و «درخت گردو» محمدحسین هوشمندی، «روزهای نارنجی» وحید عبدالحسینی، «شنای پروانه» (دو پوستر) محمدحسین هوشمندی، «طلا» شایان شفافبخش، «گیلدا» (دو پوستر) وحید عبدالحسینی و احمد غلامی، «مردن در آب مطهر» محمد موحدنیا، «مهمانخانه ماه نو» (دو پوستر) وحید عبدالحسینی، «ناگهان درخت» (دو پوستر) شایان شفافبخش، «هفت و نیم» (دو پوستر) وحید عبدالحسینی و محمد موحدنیا.

۳۰ اثر در بخش آنونس و تیزر: «ایستگاه اتمسفر» عرفان ستارالعیوب، «آبادان یازده ۶۰» امید میرزایی، «آبی به رنگ آسمان» مسعود رفیع‌زاده، «بی‌حسی موضعی» حامد بتولی، «پرو» (هر لباس داستانی دارد) (دو تیزر) بهزاد نعلبندی، «تا ابد» محمد واحد، «تیغ و ترمه» مرتضی موحد، «حکایت دریا» (دو تیزر) عرفان ستارالعیوب و مسعود رفیع‌زاده، «خروج» امید میرزایی و محمد مهدی محمدی، «خوب، بد، جلف ۲: ارتش سری» مسعود رفیع‌زاده، «خورشید» حمید نجفی‌راد، «دوئت» عرفان ستارالعیوب، «روزهای نارنجی» عرفان ستارالعیوب، «زیر نظر» عرفان ستارالعیوب، «شنای پروانه» (دو تیزر) میثم میرزایی و حمید نجفی‌راد، «طلا» مسعود رفیع‌زاده، «کشتارگاه» حمید نجفی‌راد، «التیان» مسعود رفیع‌زاده، «مردن در آب مطهر» محمد واحد، «منگی» (دو تیزر) محمد واحد و حامد بتولی، «مهمانخانه ماه نو» عرفان ستارالعیوب، «ناگهان درخت» مسعود رفیع‌زاده، «هالایات» محمد واحد و «هفت و نیم» محمد واحد.

۱۳ اثر در بخش عکس: «آبادان یازده ۶۰» علی نیک‌رفتار، «بنفشه آفریقایی» حبیب مجیدی، «بهت» مجید خمسه‌نیا، «تیغ و ترمه» مهدی حیدری، «حکایت دریا» مسعود اشتزی، «خروج» سجاد ایمانی، «خط باریک قرمز» ارسلان امانتی، «خورشید» سحاب زری‌باف، «درخت گردو» مجید طالبی، «سازهای ناکوک» محمد مهدی دل‌خواسته، «شنای پروانه» فتاح ذی‌نوری، «گیلدا» جمال حمیدی، «مردن در آب مطهر» پیمان داداش‌زاده، «مروارید» حبیب مجیدی و «ناگهان درخت» علی نیک‌رفتار.

«قاتل و وحشی» به کارگردانی حمید نعمت‌الله و تهیه‌کنندگی عباس نادران، «کارو» به کارگردانی احمد مرادپور و تهیه‌کنندگی حسین صابری، «گل به خودی» به کارگردانی احمد تجری و تهیه‌کنندگی علی قائم‌مقامی، «گیجگاه» به کارگردانی عادل تبریزی و تهیه‌کنندگی میروالی‌الله مدنی و حنیف سروری، «لاک‌پشت و حلزون» به کارگردانی رضا حماسی و تهیه‌کنندگی هوشنگ نورالهی، «لب خط» به کارگردانی علی جبارزاده و تهیه‌کنندگی علی عبدالعلی‌زاده، «لیپار» به کارگردانی حسین ریگی و تهیه‌کنندگی سعید خانی، «مامان» به کارگردانی آرش انبسی و تهیه‌کنندگی مجید برزگر، «مهران» به کارگردانی رفیه توکلی و تهیه‌کنندگی محمد پیرهادی، «ناگیل» به کارگردانی سید داود اطیابی و تهیه‌کنندگی سید ابراهیم عامریان، «نیلگون» به کارگردانی حسین سهیلی‌زاده و تهیه‌کنندگی ایرج محمدی، «ورود و خروج ممنوع» به کارگردانی امید آقایی و تهیه‌کنندگی مرتضی شایسته، «گرماس» به کارگردانی مهدی صاحبی و تهیه‌کنندگی ابوذر پورمحمدی، «یدو» به کارگردانی مهدی جعفری فراموشجانی و تهیه‌کنندگی محمد رضا مصباح و «یقه سفیدها» به کارگردانی و تهیه‌کنندگی شهرام مسلخی.

♦ آشنایی با آثار داوری شده در بخش اقلام تبلیغی جشنواره سی و نهم

امسال در بخش اقلام تبلیغی سی و نهمین جشنواره فیلم فجر ۳۴ اثر در بخش پوستر، ۳۰ اثر در بخش آنونس و تیزر و هم‌چنین ۱۵ عکس داوری می‌شوند. در ادامه اسامی این آثار و ارائه‌کنندگان آن‌ها می‌آید.

۳۴ اثر در بخش پوستر: «امیر» احسان برآبادی، «ایستگاه اتمسفر» وحید عبدالحسینی، «آبادان یازده ۶۰» (سه پوستر) محمد تقی‌پور و محمد شکبیا، «پرو» (هر لباس داستانی دارد) (سه پوستر) بهزاد نعلبندی، «پروژه ازدواج» سلمان رئیسی عبدالهی، «ترور سرچشمه» حامد باری

◇ جزئیات برگزاری جشنواره سی و نهم به روایت مدیر روابط عمومی جشنواره

مسعود نجفی، مدیر روابط عمومی سی و نهمین دوره جشنواره فیلم فجر، با حضور در برنامه «په روز تازه» به ارائه توضیحاتی درباره نحوه برگزاری جشنواره سی و نهم پرداخت.

وضعیت حضور سینماگران و اهالی رسانه در جشنواره، احتمال وجود اکران مردمی، نحوه حضور فیلم‌های مستند و انیمیشن و... از جمله موضوعاتی هستند که مدیر روابط عمومی جشنواره فیلم فجر درباره آن توضیح داد.

مسعود نجفی درباره وضعیت حضور اهالی رسانه در جشنواره سی و نهم گفت: ما امسال جشنواره را دیرتر شروع کرده‌ایم و چون تکلیف نمایش فیلم‌ها برای اهالی رسانه قطعی نبود و هنوز هم نیست، ثبت‌نام اهالی رسانه نداشته‌ایم. اما پیش‌بینی‌ها و برنامه‌ریزی‌های لازم انجام شده است و به محض این‌که به ما اجازه داده شود، در این زمینه اقدام خواهیم کرد. او در ادامه توضیح داد: ما بر اساس ثبت‌نام‌ها و عملکرد سال گذشته رسانه‌ها و محدودیت‌های امسال ارزیابی‌هایی کرده‌ایم و در نهایت به تعدادی رسیدیم که با هماهنگی رسانه‌ها اسامی گرفته خواهد شد و در نهایت اگر قرار باشد ما در خدمت اهالی رسانه باشیم، اقدامات لازم انجام خواهد شد. فکر می‌کنم طی چند روز آینده به قطعیت برسیم که امسال برای اهالی رسانه و صاحبان آثار نمایش فیلم خواهیم داشت یا خیر.

نجفی در پاسخ به این‌که آیا اهالی رسانه و منتقدان در محلی مجزا به تماشای آثار می‌نشینند، گفت: ما سال‌های گذشته هم چنین برنامه‌ای داشتیم که اجرا شد و بخشی از افراد در مقر اصلی جشنواره مستقر می‌شدند و نشست‌های خبری را پوشش می‌دادند. جمعی از منتقدان و اصحاب رسانه هم خواستار تماشای فیلم‌ها در محلی خارج از مقر اصلی جشنواره بودند، که این امکان

در پردیس چهارسو برایشان فراهم شد و از این‌که بی‌بهاوه فیلم‌ها را تماشا می‌کردند و نقد یا یادداشتی می‌نوشتند، رضایت داشتند. امسال هم اگر قرار باشد برای اهالی رسانه و صاحبان آثار نمایش فیلم داشته باشیم، مکان دومی برای تماشای فیلم‌ها مشخص می‌شود که دو گزینه اصلی ما برج میلاد و پردیس سینمایی ملت است، که یکی مقر اصلی و دیگری به نمایش فیلم‌ها اختصاص پیدا خواهد کرد.

او درباره احتمال برگزاری اکران مردمی در جشنواره امسال توضیح داد: اکران مردمی همان‌طور که دبیر جشنواره در نشست خبری اعلام کردند، پیش‌بینی سوم برای برگزاری جشنواره است. نخستین برنامه نمایش فیلم‌ها برای داوران و دومین برنامه نمایش آثار برای اهالی رسانه است، که ما هنوز درباره نمایش آثار برای اهالی رسانه و مردم به قطعیت نرسیده‌ایم. اما با توجه به این‌که وضعیت تهران زرد شده و سینماها باز شده‌اند، پیش‌بینی می‌کنیم اگر این روند ادامه

فیلم‌هایی که احتمال دارد به جشنواره نرسند، پیش‌بینی می‌شود تعداد معقولی فیلم برای بررسی از سوی داوران باقی بماند. او در ادامه گفت: نبود هیئت انتخاب از موارد احتمالی کرونا بود که با استقبال مواجه شد. حتی برخی این پیشنهاد را داده‌اند که در سال‌های بعد هم که شرایط عادی می‌شود، این روند را داشته باشیم که فیلم‌ها مانند بسیاری از جشنواره‌های دنیا بدون هیئت انتخاب به جشنواره بیایند و داوری شوند. فکر می‌کنم تجربه امسال در نهایت خروجی موفق داشته باشد. ضمن این‌که هیئت داوران در جمع تخصصی خود با دقت فیلم‌ها را ارزیابی می‌کنند.

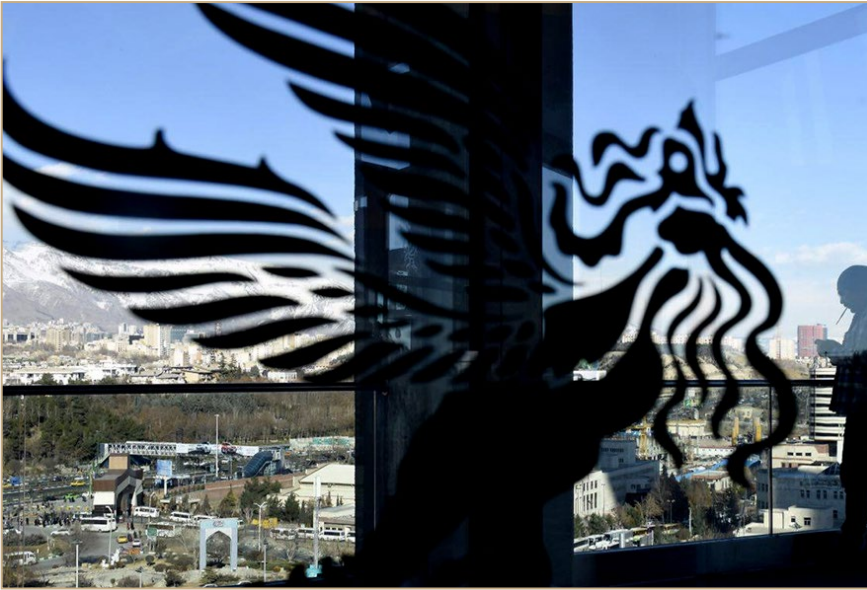
نجفی در زمینه انتخاب هیئت داوران توضیح داد: عقیده کلی بر این است که هیئت داوران این دوره، هیئت داوران جسوری است که جوانان در آن حرف اول را می‌زنند. هیئت داوران امسال افراد متخصصی هستند که کارنامه خوبی دارند و حضور آن‌ها در این مدت هم نشان می‌دهد که با انگیزه فیلم‌ها را می‌بینند و کارشان را ادامه می‌دهند. ضمن این‌که در کنار جوانان، آقای پورصمدی و ساداتیان حضور دارند که از پیش‌کسوتان هستند، به علاوه آقای احسانی سال‌ها تجربه دارند و در مجموع جمعی متشکل از جوانان و پیش‌کسوتان، هیئت داوران امسال را تشکیل داده‌اند که خروجی خوبی خواهند داشت.

او در پایان با اشاره به نحوه حضور فیلم‌های مستند و انیمیشن در این دوره، تاکید کرد: قرار بر این بود که فیلم‌های مستند مسابقه و بخش شهید آوینی جشنواره سینما حقیقت در جشنواره فیلم فجر امسال حضور داشته باشند، اما با توجه به درخواست برخی از مستندسازان، پیشنهاد مدیرعامل مرکز گسترش سینمای مستند و تجربی و موافقت دبیر جشنواره فیلم فجر، فیلم‌های بخش خارج از مسابقه و کرونای جشنواره سینما حقیقت هم به بخش مستند اضافه شدند و قرار است داوری شوند.

داشته باشد، به صورت محدود در خدمت مردم باشیم.

مدیر روابط عمومی جشنواره فیلم فجر درباره آثار متقاضی حضور در این رویداد سینمایی گفت: ۱۱۰ فیلم متقاضی حضور در جشنواره بودند و با ارزیابی دبیرخانه بر اساس آیین‌نامه در نهایت فهرست ۶۲ فیلم حائز شرایط حضور در جشنواره امسال اعلام شد. هیئت داوران تماشای فیلم‌هایی را که DCP آن‌ها به جشنواره رسیده است، آغاز کرده‌اند و فکر می‌کنم تا اوایل بهمن بتوانیم نامزدا را اعلام کنیم؛ نامزدایی که اگر شرایط مهیا شود، در برنامه نمایش قرار می‌گیرند. البته احتمال این‌که تعداد فیلم‌ها کمتر شود هم وجود دارد، زیرا ممکن است برخی از فیلم‌ها به زمان جشنواره نرسند.

مدیر روابط عمومی جشنواره فیلم فجر با اشاره به حذف هیئت انتخاب در این دوره بیان کرد: ما بخشی از زمان را به دلیل نامشخص بودن وضعیت برگزاری جشنواره به جهت شرایط کرونا از دست دادیم و به همین دلیل زمان کافی برای تماشای فیلم‌ها از سوی هیئت انتخاب نداشتیم. از طرفی، تعداد فیلم‌ها نسبت به سال گذشته ریزش ۴۰ درصدی داشته است و با در نظر گرفتن

سرخط اخبار جشنواره فیلم فجر در رسانه‌ها

از بررسی کارنامه داوران سودای سیمرغ تا میزبانی سینماها از مخاطبان

در هفته‌ای که گذشت، رسانه‌ها اخبار متعدد و متنوعی را درباره سی و نهمین دوره جشنواره فیلم فجر پوشش دادند؛ از بررسی ترکیب هیئت داوران بخش سودای سیمرغ گرفته تا چگونگی میزبانی سینماها از مخاطبان جشنواره فیلم فجر. وضعیت نمایش فیلم‌ها برای اهالی رسانه، فیلم‌اولی‌های حاضر در جشنواره سی و نهم، تنوع موضوعی فیلم‌های جشنواره، شرایط نمایش فیلم‌ها برای مخاطبان و... از دیگر موضوعاتی بودند که در اخبار رسانه‌ها به آن‌ها پرداخته شد.

◇ نگاهی به ترکیب هیئت داوران سودای سیمرغ جشنواره فجر

مابقی داوران از نظر سنی نسبت به ادوار گذشته جشنواره جوان‌تر هستند. ویژگی بعدی هیئت داوران به جوان بودن اعضای آن و حضور تعداد زیادی فیلم‌اولی در جشنواره امسال بازمی‌گردد. فیلم‌هایی که کارگردانان جوانی دارند و نزدیکی سن آن‌ها به داوران امسال که اغلب آن‌ها متعلق به یک نسل از سینمای ایران هستند، فضای جالب و متفاوتی را در زمینه تعامل فیلم‌سازان و داوران به وجود می‌آورد. خبرگزاری ایسنا هم به چهره‌هایی که امسال اولین تجربه دآوری خود را سپری می‌کنند، پرداخت که در بخشی از گزارش این رسانه آمده است:

با معرفی اعضای هیئت داوران بخش مسابقه سینمای ایران سی و نهمین جشنواره فیلم فجر، رسانه‌های مختلف به بررسی ترکیب این هیئت پرداختند. خبرگزاری ایلنا در گزارشی به ترکیب جوان هیئت داوران امسال اشاره کرد که در بخش‌هایی از آن آمده است؛ اولین ویژگی هیئت داوران جشنواره امسال، معدل سنی این ترکیب است که جز یکی دو نفر،

جشنواره سی و نهم هم موضوعی بود که خبرگزاری پانا به آن پرداخت. در بخشی از گزارش این رسانه آمده است: شهاب حسینی یکی از بازیگران محبوب سینمای ایران است که این روزها با تهیه‌کنندگی فیلم «بعد از اتفاق» در سی و نهمین جشنواره فیلم فجر شرکت کرده است. هم‌چنین بهزاد خداویسی از دیگر بازیگران سینمای ایران است که با نخستین فیلم بلند خود با عنوان «دختران زمستان» در این دوره از جشنواره فیلم فجر حضور دارد. فیلم «طهران» به نویسندگی و کارگردانی سیدمحمد حسینی و تهیه‌کنندگی اتابک نادری نیز یکی دیگر از این فیلم‌هاست. حمید آذرنگ از دیگر بازیگرانی است که در نقش کارگردان با فیلم «روزی روزگاری آبادان» در این دوره از جشنواره حضور دارد.

◇ فیلم اولی‌هایی با نام آشنا

امسال در جشنواره فیلم فجر، چهره‌های نام‌آشنایی با اولین فیلم سینمایی خود حضور دارند؛ موضوعی که سوژه گزارشی در خبرگزاری هنرآنلاین شد که در بخشی از آن آمده است: امسال رقابت میان فیلم اولی‌ها با سایر فیلم‌سازان، رنگ‌وبوی دیگری به خود گرفته است. نکته دیگر این‌که در فهرست فیلم اولی‌های متقاضی حضور در سی و نهمین جشنواره فیلم فجر، اسامی‌ای به چشم می‌خورد که گاهی سال‌هاست در این عرصه مشغول کار و فعالیت هستند و نامشان بسیار به گوش خورده است. هوشنگ گل‌کمانی، حسین سهیلی‌زاده، ارسلان امیری و کریم لکزاده از جمله افرادی هستند که نامشان در این گزارش آمده است.

◇ بازگشت ستاره‌ها به سینمای دفاع مقدس

حضور دوباره سه بازیگر نام‌آشنای سینما در فیلم‌هایی با موضوع دفاع مقدس هم سوژه گزارشی در روزنامه خراسان شد که در بخشی از آن آمده است: کامبیز دیرباز، مریلا زارعی و نیکی کریمی سه بازیگری هستند که پس از سال‌ها در فیلم‌هایی با موضوع دفاع مقدس به ایفای نقش پرداخته‌اند. فیلم «خراجی‌ها» آخرین حضور کامبیز دیرباز در سینمای دفاع مقدس را به یادماندنی کرد. این فیلم در سال ۸۶ اکران شد. دیرباز

با اعلام رسمی هیئت داوران جشنواره امسال فجر شاهد ترکیبی تازه هستیم که پیش‌تر فقط صاحب یک فیلم در جشنواره بودند. در دوره‌های گذشته معمولاً وقتی اعضای هیئت داوران جشنواره فجر اعلام می‌شدند، در بین آن‌ها دست‌کم یکی دو نفر بودند که پیش از دیگران داوری در این رویداد را تجربه کرده بودند. در بین داوران امسال فقط سیدجمال ساداتیان و محمد احسانی در دوره‌های ۳۴ و ۳۷ جشنواره فجر داور این رویداد بوده‌اند. خبرگزاری ایرنا هم در مطلبی تحت عنوان «ساره بیات؛ داور جشنواره فجر ۳۹» به کارنامه این هنرمند پرداخت و به برخی از جوایز مهم این بازیگر در عرصه داخلی و جهانی، مثل جایزه خرس نقره‌ای از جشنواره برلین برای بازی در «جدایی نادر از سیمین» و جوایز متعددش در جشن‌هایی چون جشن انجمن منتقدان سینما و غیره اشاره کرده است.

◇ رکوردداران داوری سودای سیمرغ

در بخش مسابقه سینمای ایران (سودای سیمرغ) جشنواره فیلم فجر چهره‌های شاخص سینمایی و هنری همواره به عنوان داور حضور داشته‌اند و در این بین برخی چهره‌ها رکورددار بوده‌اند. سوره سینما در گزارشی به این موضوع پرداخته که در بخشی از آن آمده است: در طول برگزاری ادوار مختلف جشنواره فجر ترکیب مختلفی از افراد در هیئت داوران بخش سینمای ایران (سودای سیمرغ) به چشم می‌خورند. در داوری بخش سینمای ایران مجید مجیدی، محمدعلی نجفی و محمد بزرگ‌نیا سه کارگردانی هستند که بیشترین داوری را در دوره‌های مختلف این جشنواره داشته‌اند. منوچهر عسگری‌نسب، منوچهر محمدی، محمدباقر کریمی‌ان، فرهاد صبا، سیدمهدی شجاعی و مجتبی راعی نیز در دوره‌های مختلف هر کدام بارها داوری آثار بخش اصلی سینمای ایران را برعهده گرفته‌اند.

◇ نگاهی به فیلم‌های بازیگران

◇ دیروز و تهیه‌کنندگان امروز

حضور بازیگران سینمای ایران در مقام کارگردان و تهیه‌کننده فیلم‌های حاضر در

امسال پس از گذشت ۱۴ سال در فیلم «تک‌تیرانداز» نقش یک شخصیت واقعی به نام شهید عبدالرسول زرین را ایفا کرده است. مریلا زارعی آخرین بار سال ۹۲ در فیلم «شیار ۱۴۳» به کارگردانی نرگس آبیاری بازی کرد و نقش الفت به یکی از مهم‌ترین نقش‌های کارنامه او تبدیل شد و اکنون پس از شش سال، با بازی در فیلم «کارو» اثر احمد مرادپور به سینمای دفاع مقدس بازگشته است. نیکی کریمی آخرین بار که با فیلمی درباره جنگ تحمیلی دیده شد، به سال ۸۱ و فیلم «دیوانه‌ای از قفس پرید» به کارگردانی احمدرضا معتمدی برمی‌گردد. او پس از گذشت ۱۸ سال از این اثر، در فیلم «دسته دختران» اثر منیر قیدی ایفای نقش کرده است.

♦ تنوع موضوع در سی و نهمین جشنواره فیلم فجر

تنوع موضوعی فیلم‌های حاضر در جشنواره سی و نهم هم سوژه گزارشی در خبرگزاری ایلنا شد که در بخشی از آن این چنین آمده است: با نگاهی به فهرست فیلم‌های حاضر در جشنواره فیلم فجر می‌توان نتیجه گرفت سینمای ایران در سال گذشته سعی کرده در موضوعات مختلفی فیلم بسازد که حاصل آن تنوع آثار در بخش‌های مختلف است.

♦ اتفاقی خوب برای فیلم‌های کوتاه

حضور پررنگ فیلم‌های کوتاه در سی و نهمین دوره جشنواره فیلم فجر موضوعی بود که مورد توجه خبرگزاری مهر قرار گرفت و کاوه سجادی حسینی، نایب رئیس انجمن فیلم کوتاه ایران در گفت‌وگو با این رسانه درباره آن توضیح داد: با توجه به این‌که بخش نمایش فیلم جشنواره فیلم کوتاه تهران در سال جاری برگزار نشد و نامزدی هم هنوز برای آن اعلام نشده است، هر ۳۹ فیلم کوتاه داستانی راه‌یافته به این جشنواره، به بخش رقابتی سی و نهمین جشنواره فیلم فجر راه یافته است. با توجه به این‌که هیئت انتخابی وجود ندارد، همه ۳۹ فیلم کوتاه داستانی فرصت داور در جشنواره فیلم فجر را دارند و این اتفاق خوبی است.

♦ احتمال میزبانی برج میلاد در جشنواره سی و نهم

خبرگزاری فارس در گزارش مفصل به بخش‌های مختلف اخبار جشنواره سی و نهم پرداخته است. یکی از این موضوعات نشست‌های رسانه‌ای و احتمال حضور خبرنگاران است. در این گزارش آمده است: میزبان اصلی (کاخ جشنواره) به احتمال فراوان برج میلاد است و نشست‌های رسانه‌ای فیلم‌ها در این مکان برگزار خواهد شد که همچون سال گذشته، نشست‌ها حضوری، به صورت محدود است و به صورت آن‌لاین هم پخش می‌شود. امسال البته پردیس سینمایی چارسو در جشنواره حضور ندارد و پردیس ملت جای آن را گرفته است. ستاد ملی کرونا مجوز استفاده از حداکثر ۵۰ درصد سینماها را داده است، اما گفته می‌شود تعداد سهمیه‌های اعطایی به هر رسانه سخت‌گیرانه‌تر از این میزان است.

♦ سینماها توان میزبانی از مردم را دارند

بارگشایی برخی از سینماهای حوزه هنری و چگونگی شرایط نمایش فیلم‌های جشنواره فیلم فجر سوژه‌ای بود که خبرگزاری ایسنا به آن پرداخت و سیدمصطفی حسینی، مدیرعامل موسسه بهمن سبز، در گفت‌وگو با این رسانه درباره آن توضیح داد: تجربه ۱۰ روز اخیر ما نشان می‌دهد اتفاقاً می‌توان از این موضوع الگو گرفت و با ظرفیت ۵۰ درصد میزبان مردم در جشنواره فیلم فجر بود و سینماهای مردمی را برپا کرد. ما با تجربه بارگشایی اخیر این آمادگی و پیشنهاد را به دوستان جشنواره فیلم فجر می‌دهیم که سینماها توان میزبانی از مردم را دارند.

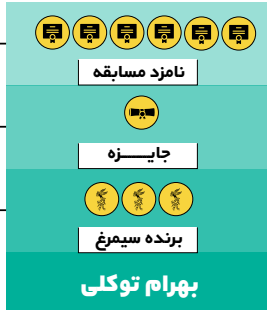
گفت‌وگو با داوران سودای سمیغ سی و هفتمین جشنواره فیلم فجر
**داوری سخت برای ایستادن در
مقابل دشواری های سال کرونا**

مروری بر رونق‌آزاد اعضای هیئت داوران سودای سمیغ
داورانی که در فجر درخشیدند

قاب افتخارات

۶ بار در جشنواره‌های
۲۵ (دوبار)، ۲۸، ۳۳، ۳۶،
۳۷ و ۳۸

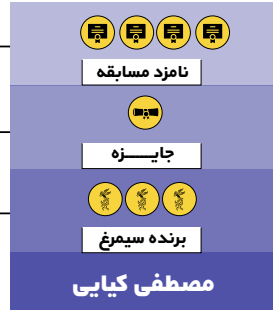

دیپلم افتخار بهترین
کارگردانی برای «من
دیه‌گومارادونا هستم»

۳ سیمرغ بلورین
کارگردانی برای
«پابرهنه دربخت»،
«پرسه در مه» و
«تنگه ابوقریب» (هم
چنین سیمرغ بهترین
فیلم برای «تنگه
ابوقریب» اهدای
جایزه به تهیه‌کننده)

۴ بار نامزدی سیمرغ بلورین
در جشنواره‌های ۳۰، ۳۳،
۳۴، ۳۶ (۳۲) نامزدی
در بهترین فیلم از نگاه
تماشاگران تهیه‌کننده)

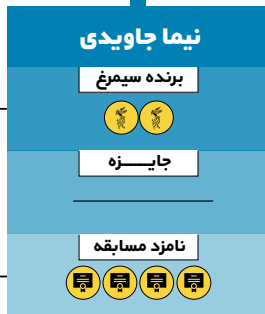

دیپلم افتخار برای فیلم
«ضدگلوله»

سیمرغ بلورین بهترین
فیلمنامه برای «ضدگلوله»
(سیمرغ بلورین فیلم برگزیده
تماشاگران برای فیلم «خط
ویژه» - اهدای جایزه به
تهیه‌کننده)

۲ سیمرغ جایزه ویژه هیئت داوران برای
«سرخپوست»
و سیمرغ بلورین بهترین فیلمنامه برای «خورشید»
(مشترک با مجید مجیدی)

۴ بار نامزدی در جشنواره‌های ۳۲،
۳۷ و ۳۸

برنده سیمرغ

جایزه (دیپلم افتخار)

نامزد مسابقه

۳ بار در جشنواره‌های
۲۹، ۳۲ و ۳۴

دیپلم افتخاری‌برگ
نقش مکمل زن
برای «جدایی نادر از
سیمین»

عضو هیئت انتخاب دوره‌های سی و سوم،
سی و چهارم و سی و هشتم جشنواره
فیلم فجر
عضو هیئت داوران بخش سودای سیمیرغ
سی و هفتمین دوره جشنواره فیلم فجر

محمد احسانی

نامزد مسابقه

جایزه

برنده سیمیرغ

ساره بیات

سید جمال ساداتیان

برنده سیمیرغ

جایزه

نامزد مسابقه

۶ سیمیرغ بلورین شامل: فیلم
برگزیده تماشاگران برای
«چهارشنبه سوری»، فیلم
برگزیده تماشاگران و بهترین
فیلم برای «به رنگ ارغوان»،
فیلم برگزیده تماشاگران برای
«برف روی کاج‌ها»، بهترین
فیلم برای «آذر، شاهدخت»،
پرویزو دیگران»، فیلم
برگزیده تماشاگران برای
«متری شیش و نیم»

۷ بار نامزدی در
جشنواره‌های ۲۴، ۲۸،
(شامل ۲ نامزدی)، ۳۰، ۳۲،
۳۳، ۳۷

مرتضی پورصمدی

برنده سیمیرغ

جایزه

نامزد مسابقه

سیمیرغ بلورین
بهترین فیلم برداری برای
«شبانه روز»

۲ بار در جشنواره‌های
۱۵ و ۲۷

با داوران بخش سودای سیمرغ سی و نهمین جشنواره فیلم فجر

داوری سخت برای ایستادن در مقابل دشواری‌های سال کرونا

◇ زهرا نجفی

ساره بیات، مرتضی پورصمدی، محمد احسانی، سیدجمال ساداتیان، مصطفی کیایی، بهرام توکلی و نیما جاویدی داوران سی و نهمین جشنواره فیلم فجر هستند. این دوره از جشنواره تفاوت چشم‌گیری با تمام دوره‌های پیشین دارد، به این ترتیب که در این دوره داوران به تماشای تمامی آثار واجد شرایط داوری می‌نشینند. در این دوره فیلم‌های اول در تمامی بخش‌های جشنواره به رقابت می‌پردازند. بنابراین کار داوری آثار از هر نظر متفاوت از قبل است. هفت داور جشنواره امسال، به نسبت دوره‌های قبل، ترکیبی جوان‌تر را شکل داده‌اند. نکته‌ای که در بین صحبت‌های همگی آنان قابل مشاهده و تأمل است، تأکید آن‌ها بر ممارست برگزاری جشنواره و ایستادن در مقابل سختی‌هاست؛ فکری که باعث شده است مسئولیت داوری این دوره از جشنواره فیلم فجر را بپذیرند و به دنبال داوری عادلانه‌ای در این راه بگذارند.

◇ جشنواره فیلم فجر، دهه فجر را شاداب می‌کند

سیدجمال ساداتیان

خوش‌بختانه در این جشنواره هم گروه‌های مختلفی حضور دارند؛ هیئت انتخاب، هیئت داوری، روزنامه‌نگاران و منتقدان، و مردم از همه جریان‌ها مختلف فکری در کشور در این جشنواره حضور پیدا می‌کنند و با

من در سال‌هایی این طرف میز جشنواره بودم و در سال‌های دیگر آن طرف. هر دوی این تجربه‌ها، چه حضور در جشنواره فیلم فجر به عنوان داور و چه به عنوان تهیه‌کننده، برایم جذابیت‌هایی داشته است. بالاخره باید جایی و جشنواره‌ای وجود داشته باشد که تولیدات هر ساله سینما در آن‌جا جمع شوند و مورد قضاوت قرار بگیرند.

دقت بیشتری فیلم‌هایش را مورد بررسی و قضاوت قرار می‌دهند.

در مجموع باید بگویم قضاوت کردن کار سختی است، مخصوصاً که بخواهیم کار همکارانمان را داوری کنیم. چون معمولاً فیلم‌سازی کار سختی است. به‌هرروی افراد با زحمت بسیاری محصولی را تولید می‌کنند که می‌خواهند به‌خوبی در جشنواره دیده شود. همگی انتظار گرفتن جوایز را دارند، ولی در نهایت نمی‌توانیم به هر رشته بیش از دو جایزه بدهیم. جایزه‌هایی که همه طالب آن هستند. ممکن است زمانی که این جوایز به آن‌ها تعلق نمی‌گیرد، دلخوری به وجود بیاید. البته گاهی هم پیش می‌آید که شرایط فیلمی متفاوت است و تمام جوایز جشنواره را به قولی درو می‌کند و جشنواره فیلم فجر را تحت تأثیر خود قرار می‌دهد. در واقع قضاوت در جایی سخت‌تر می‌شود که با فیلم‌هایی روبه‌رو می‌شوید که از نظر کیفیت شبیه به هم‌اند. آن‌جا است که انتقادات شکل می‌گیرد.

ولی مهم‌تر از همه باید به این نکته توجه کنیم که زمان برگزاری جشنواره فیلم فجر مصادف است با دهه فجر و پیروزی انقلاب اسلامی و تقریباً در این دوره چیزی جز سینما، موسیقی و تئاتر نداریم که به مردم عرضه کنیم تا این دهه را ماندگار و شاداب کنیم. در میان این سه هنر هم باز سینما بیشتر جامعه را تحت تأثیر خود قرار می‌دهد. بنابراین باید دست به دست هم بدهیم تا جشنواره را به‌خوبی برگزار کنیم و اوقات فراغت خوبی برای مردم فراهم کنیم. ما حاصل یک سال سینمای ایران به این جشنواره می‌آید تا مورد قضاوت و نقد قرار گیرد. امیدوارم امسال هم سال خوب سینمایی داشته باشیم. متأسفانه کشورمان به خاطر شیوع کرونا در سالی که گذشت، بسیار صدمه دید و بسیاری را عزادار کرد. ولی ما نباید در مقابل حوادث سر تسلیم فرود بیاوریم. ممارست باید ادامه داشته باشد. البته در طول سال هم در بحث تولید فیلم، مخالفان و موافقانی بودند که همگی در این باره اظهار نظر کردند. ولی با همه فراز و فرودها به امروز رسیدیم. همان موقع هم

این بحث وجود داشت که شرایط کشور عادی نیست و تولید فیلم باید متوقف شود. درحالی‌که اگر همه ما می‌نشستیم و دست روی دست می‌گذاشتیم و کاری تولید نمی‌کردیم و شرایط به حالت عادی می‌رسید، آن وقت تولیداتی نداشتیم که برای مردم به نمایش بگذاریم. به همین دلیل است که اهالی سینما در شرایط سخت کرونا تلاش کردند تولیداتی به وجود بیاورند.

امسال تعداد فیلم‌سازان نسل جوان هنگام ثبت‌نام در جشنواره فیلم فجر چشم‌گیر بود. در هر صورت همه چیز متعلق به نسل جوان است. ما هر سال شاهد هستیم که خلاقیت، نوآوری و ابتکار بیشتر در کار فیلم‌سازان جوان دیده می‌شود. به‌رحال آن‌ها انگیزه بیشتر و ذهن پویا و خلاق‌تری دارند. امیدوارم در بین آثار فیلم‌سازان جوان این دوره هم کارهای قابل توجهی وجود داشته باشد. چون در دوره‌های گذشته هم کارگردانان فیلم اولی وجود داشتند که جشنواره را تحت تأثیر خود قرار دادند. یادم می‌آید در دوره سی‌وچهارم هم که داور بودم، سالی بود که فیلم‌های (آبید و یک روز) و (ایستاده در غبار) از دو کارگردان فیلم اولی در جشنواره حضور داشتند که بسیار هیئت داور را تحت تأثیر قرار دادند. امیدوارم امسال هم شاهد حضور کارگردانانی با اندیشه نو باشیم که کارهای قابل قبولی عرضه کرده‌اند. به‌رحال هر چقدر که فیلم‌های خوبی ساخته شود، هم برای روحیه مردم، هم ارتقای سطح کیفی و هم برای سینماداران خوب است.

من به غیر از تجربه داوری در جشنواره فیلم فجر، تجربه دریافت شش سیمرغ را دارم؛ چهار سیمرغ مردمی و دو سیمرغ برای بهترین فیلم. البته که تشویق و دریافت جایزه در هر جایی جذاب است. اما بنا به تجربه خودم، دریافت سیمرغ مردمی همیشه برایم جذاب‌تر بوده، چون گروه بیشتری فیلم را قضاوت می‌کنند.

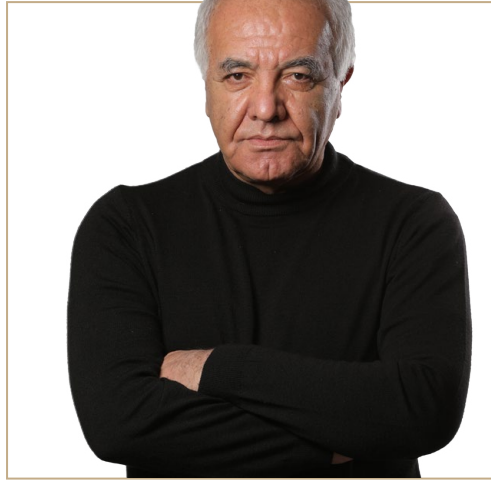
جایزه بگیرد، خوشحال می‌شود. این یک احساس کاملا انسانی و کودکانه است. اما زمانی که من برای فیلم «شبانه‌روز» سیمرغ گرفتم، نکته‌ای که برایم جالب بود، توجه هیئت داوران به فیلم‌برداری این فیلم بود. چون من اساسا آدم فرمالیستی هستم و سینما را از منظر فرمالیستی نگاه می‌کنم.

◇ نسل جوان سینما امید می‌سازند

محمد احسانی

حضور جوانان فیلم‌ساز در جشنواره فیلم فجر روالی است که در چند سال اخیر کم‌وبیش شاهدش بوده‌ایم. در چند دوره‌ای که عضو هیئت انتخاب یا داوری جشنواره بودم، معمولا چند فیلم اولی خیلی خوب داشتیم که شگفتی‌ساز شدند. این موضوع را باید به فال نیک بگیریم که نسل جدید با دغدغه‌ها و نگاه‌های نوشان می‌آیند و می‌توانند از تکنولوژی‌های جدید در کارهایشان استفاده کنند. به‌هرحال این خصوصیت نسل جوان و نوپاست که باعث می‌شود با امید بیشتری به آینده سینما نگاه کنیم.

ترکیب هیئت داوری این دوره از جشنواره فیلم فجر، ترکیب به‌نسبت جوان‌تری است و این

◇ فیلم باید به زبان سینما باشد

مرتضی پورصمدی

من برای خودم قوانینی در داوری کردن فیلم‌ها دارم و تلاشم بر این است که از این قوانین که به آن‌ها اعتقاد دارم، دفاع کنم. اگر دوستان دیگر مخالفتی داشته باشند، بدون هیجان به آن گوش می‌دهم و اگر منطق صحبت‌هایشان را پذیرفتم، انعطاف به خرج می‌دهم و اگر نپذیرم، از نظر خودم دفاع می‌کنم. به نظر من چیزی که آرام‌آرام در حال فراموشی در سینمای ما و در همه ژانرهای سینمایی است، ذات و جوهر سینماست، چراکه بیشتر فیلم‌هایی که تولید می‌شوند، گاهی بیانیه سیاسی، گاهی یک مقاله ژورنالیستی و گاهی یک پژوهش تصویری هستند. همه آن‌ها می‌توانند جزئی از سینما باشند، ولی زبان سینما، زبان کاملی است که می‌تواند از همه دانش‌ها کمک بگیرد، رک بگوید، من معتقدم فیلم نباید مقاله، قطعه ادبی یا بیانیه سیاسی باشد. فیلم باید به زبان سینما باشد. این زبان، یک زبان جهانی است که حتی اگر شما گاهی متوجه زیرنویس، دیالوگ یا زبان فیلم نشوید، با تسلط به زبان و جوهر سینما می‌توانید متوجه شوید که این فیلم چقدر به زبان سینما نزدیک است. این موضوعی است که فکر می‌کنم در سال‌های اخیر مخدوش شده است. به همین دلیل دوست دارم در داوری آثار به این توجه شود که ما نیامدیم تا رمان، روزنامه یا بیانیه سیاسی داوری کنیم، ما آمدیم تا سینما را داوری کنیم. این تنها نکته‌ای است که برایم مهم است و گاهی خوشحال و گاهی کسالم می‌کند. به‌هرحال ما نسل کهن‌سالی از سینما هستیم که فرصت تجربه‌های متفاوتی را در طول نیم قرن گذشته داشته‌ایم. در این سن و سال تصور این است که فیلم نباید پرگو باشد و باید زبانی شاعرانه و تصویری داشته باشد و تصویر فیلم باشد که حرف بزند.

حقیقت این است که هر کسی که تشویق شود، کارش دیده شود و

هم جزو ویژگی‌های این دوره است. حضور شور و انرژی جوانی نسل جوان‌تر در کنار تجربه و سابقه نسل قدیمی نوآوری و بدعتی دارد که امیدوارم نتیجه مثبتی هم بدهد. به خصوص در این دوره که سالی پر از سختی برای همه اصناف کشور بوده است و هنوز ادامه دارد. هنرمندان هم مستثنا از این قضیه نیستند، ولی آن‌ها وظیفه مضاعفی دارند. چون علاوه بر این‌که باید حرفه‌شان را زنده نگه دارند، باید به مردم هم که مخاطب آنان هستند، روحیه و انگیزه دهند. بنابراین به نظرم برگزاری جشنواره فیلم فجر تصمیم بسیار درستی بود که همه ما با سختی‌هایش آشنا هستیم. ولی به طبع بودن و برگزار شدن آن، بهتر از نبودنش است، چراکه ما نباید تسلیم سختی‌ها شویم. همین جشنواره می‌تواند انگیزه‌ای برای اهالی سینما و مخاطبان باشد تا دوران سخت را پشت سر بگذارند.

با بهره‌گیری از خرد جمعی بتوانیم هرچه بیشتر به عدالت نزدیک‌تر شویم. امسال فیلم‌سازان جوانی در جشنواره حاضرند که طراوت بسیاری به این رویداد بخشیده‌اند و از این بابت بسیار خوشحالم. امیدوارم بتوانم به خوبی از پس مسئولیت خطیر داوری، به خصوص در این روزهای کرونایی برآیم.

داوری فیلم‌های جشنواره در وهله اول با خودش حس لذتی به همراه دارد که ما از دیدن آثار می‌بریم. من همیشه سعی می‌کنم در ابتدا خودم را تسلیم جهان اثر کنم تا زحمتی که فیلم‌سازان کشیده‌اند، کاملاً بر جانم بنشیند و حظ درونی خودم را ببرم. ولی در کل داوری یک نوع قضاوت توأم با سختی و نگرانی است. چون در هر صورت، هر جشنواره‌ای تعداد محدودی منتخب دارد و داوران در هر دوره سلاقی خاص خودشان را دارند. درست است که روی اصول کلی توافق وجود دارد و بخشی از آن هم سلیقه است. ولی در نهایت همیشه تصمیم جمعی خوبی گرفته می‌شود. می‌دانم که تمام تلاش دوستان این است که بتوانند عادلانه و کم‌نقص نظر دهند تا فیلمی انتخاب شود که واقعا شایسته انتخاب است و از این منظر، چنین انتخابی باعث می‌شود گام‌های بعدی برای کارهای بعدی محکم‌تر برداشته شود.

◇ می‌خواهم از زحمات همکارانم حفاظت کنم

بهرام توکلی

داوری برای من به معنی قضاوت یا ارزش‌گذاری یک فیلم نیست. چون در سال‌های قبل هم فیلم‌های خود ما داوری شده است و در سال‌های بعد هم این اتفاق خواهد افتاد. برای من نکته این است که ما بتوانیم به عنوان فیلم‌سازی که در مقام داوری قرار گرفته‌ایم، بستری فراهم کنیم تا اگر زحمتی کشیده شده است، دیده شود و هدر نرود. خارج از این موضوع، من خودم را در جایگاهی نمی‌بینم که کار کسی را قضاوت کنم. نه فقط در سینما، بلکه در تمام ابعاد زندگی، اهل قضاوت کسی یا کاری نیستم و تنها تلاشم این است که به برجسته شدن تلاش و زحمت همکارانم کمک کنم.

جایزه گرفتن در جشنواره مثل تشویق شدن در هر جایی خوشحال‌کننده است. ما از دوران کودکی این‌طوری هستیم که با هر تشویقی خوشحال می‌شویم، حتی اگر آن را بروز ندهیم. حسی که برای من از جایزه گرفتن در جشنواره فیلم فجر وجود داشته، همواره یک احساس خوب بوده است. به خصوص که برای من با فیلم اولم اتفاق افتاد و در سال‌های بعد تکرار شد. البته که می‌دانم جشنواره فیلم فجر محدودیت‌های خاص خودش را دارد و شرایطی دارد که نمی‌تواند همه نوع سینما را پوشش دهد و فقط بخشی از سینما را

◇ جوانانی که به جشنواره طراوت

می‌بخشد

ساره بیات

ما امسال در جشنواره فیلم فجر داوری بسیار متفاوت و سختی داریم؛ این سختی و تفاوت حاصل شرایط کروناست. امیدوارم

دوچندان می‌شود. «ضدگلوله» دومین فیلم سینمایی من بود و با این فیلم بود که برای اولین بار در جشنواره فیلم فجر حضور پیدا کردم. این‌که برای این فیلم هم کاندیدا شدم و هم سیمرغ و جوایز زیادی گرفتم، برای من بسیار جذاب بود. اصلا فکرش را نمی‌کردم در اولین دوره حضورم بتوانم سیمرغ بگیرم.

وقتی خودم در جشنواره شرکت دارم، همیشه دلم می‌خواهد عدالت برقرار شود. این حسی که همیشه در من جریان داشته است، کمک می‌کند در داوری کمی واقعی‌تر نگاه کنم و با درک درست‌تری و بدون پیش‌داوری آثار را قضاوت کنم. سعی کنم تا به همه کارها اهمیت بدهم؛ خواهسته‌ای که تمایل تمام شرکت‌کنندگان جشنواره است. تجربه حضور در جشنواره فیلم فجر کمک می‌کند قضاوت بهتری داشته باشم. البته این موضوع جای تاکید دارد که از نظر من مقوله داوری جذابیت چندانی ندارد، چون با خودش مسئولیت سنگینی می‌آورد. مخصوصا که در کار هنری بخشی از کار هم به سلیقه ما ربط پیدا

نمایدگی می‌کند، که این هم چیز عجیبی نیست. همه جشنواره‌ها بدین شکل هستند و ما هیچ جشنواره‌ای نداریم که بتواند همه نگاه‌ها را پوشش دهد. تاثیری که این اتفاق بر داوری من می‌تواند بگذارد، این است که به خودم یادآوری کنم که وقتی آن طرف بودم، چقدر نگرانی داشتم که زحمت تک‌تک همکارانم دیده شود. فکر می‌کنم حالا به عنوان داور می‌توانم از کوچک‌ترین استعدادی که در یک فیلم دیده می‌شود، حفظ و حراست کنم و سعی کنم که حواسم به این زحمات باشد. چون خودم هم وقتی در جشنواره فیلم داشتم، از داوران چنین انتظاری داشتم. بنابراین حالا سعی می‌کنم این انتظار فیلم‌سازان را برآورده کنم.

حضور فیلم اولی‌ها بیش از هر چیزی نشان‌دهنده این است که سینمای ایران از نظر نیروی انسانی زنده است و با همه مشکلات و محدودیت‌ها، یا هر آن چه باعث می‌شود سینما آسیب ببیند، نیروی انسانی آن زنده است و امیدوار است که مشکلات را کنار بزند و جلو برود. از این نظر بدون این‌که هنوز فیلم‌های این فیلم‌سازان جوان را دیده باشم، در کلیت این حضور چشم‌گیر فیلم اولی‌ها را امیدوارکننده می‌بینم؛ این‌که عده‌ای در دل سختی‌ها، تاریکی‌ها و مصیبت‌ها هم چنان امید دارند کار خوبی کنند و کاری را پیش ببرند. این موضوع امیدبخش است. اما نکته حائز اهمیت این است که چقدر این نسل جوان جلو خواهند رفت و در فضای تثبیت‌شده سینمای ایران قرار خواهند گرفت.

◇ برای روشن کردن فضای سینما احساس وظیفه می‌کنم

مصطفی کیایی

هر کاری که در آن تشویق شوید و برایش جایزه بگیرید، جذاب است. به‌خصوص اگر در سال‌های اول حضورتان باشد، این جذابیت

می‌کند. به این دلیل ممکن است عده‌ای از داورها راضی باشند و عده‌ای ناراضی. حضور من در هیئت داورى جشنواره فیلم فجر بیشتر به این دلیل است که احساس وظیفه می‌کردم در سالی که سینما به خاطر کرونا آسیب دیده و همه چیز به حالت تعطیلی درآمده است، به این جریان کمک کنم تا شکل بگیرد و جلو برود. دلم می‌خواهد سینما دوباره جان بگیرد و از خاموشی خارج شود. فکر می‌کنم بیشتر داوران در این دوره به این دلیل داورى فیلم‌های جشنواره را پذیرفتند، چون احساس مسئولیت و وظیفه می‌کردند. حضور نسل جوان در جشنواره بسیار امیدبخش و خوب است. ولی ملاک قضاوت ما آثار آن‌هاست که امیدوارم با توجه به کمیتی که وجود دارد، کیفیت هم در کار نسل جوان ببینیم.

◆ کاهش خطای داورى هدف اصلی

است

نیما جاویدی

تشویق شدن و جایزه گرفتن قطعاً مهم و جذاب است. در میان جشنواره‌های داخلی هم طبیعتاً گرفتن سیمرغ فجر به عنوان مهم‌ترین رویداد سینمایی کشور با اهمیت است. از طرف دیگر جایزه گرفتن مسئولیت هر فیلم‌سازی را بیشتر و به‌رحال کار را در ادامه مسیر سخت‌تر می‌کند.

من اعتقاد دارم که در داورى نمی‌توانیم سلیقه را به طور کلی کنار بگذاریم، ولی می‌توانیم آن را به حداقل برسانیم و بیشتر بر استانداردها و معیارهای اساسی متمرکز باشیم تا فیلمی که در نهایت بهتر است، دیده شود.

انگیزه اصلی‌ام از حضور در جمع داوران این دوره از جشنواره در درجه اول و به سهم خودم کمک به فضاتوی منصفانه است. می‌دانم که به‌رحال در داورى همیشه کم و کاستی‌هایی وجود دارد و خواهد داشت، اما اگر بشود آن را به حداقل برسانیم، بهتر است. امیدوارم بتوانم به سهم خودم چنین تاثیری بگذارم و به اندازه خودم در

انجام قضاوتی عادلانه سهیم باشم. نگاه من به داورى این‌گونه است.

از طرف دیگر، می‌دانم که داورى کردن کار سختی است. مسئولیت زیاد است و کارتان مورد ارزیابی قرار می‌گیرد.

مجبور هستید تعدادی را انتخاب کنید و تعدادی را انتخاب نکنید، و این انتخاب‌ها و تصمیمات خواه ناخواه منجر به اعتراض گروهی خواهد شد.

اما در هر صورت این جشنواره هر ساله برگزار می‌شود و همه ما بخشی از این سینما هستیم. بنابراین در هر دوره کسانی از خودمان باید قبول مسئولیت کرده و آثار رسیده را داورى کنند. همین‌طور که پیش از این هم این‌گونه بوده است.

بخش عمده‌ای از داوران جشنواره فیلم فجر همیشه از خود فیلم‌سازان و بدنه سینمای ایران بوده‌اند. مهم این است که بتوانیم تاثیرگذار باشیم و میزان خطای داورى را کمتر کنیم.

می‌توانم بگویم داورى هم پیچیده است و هم جذاب. جذاب از این نظر که در چند روز محدود ما حاصل بخش عمده سال سینمایی ایران را می‌بینیم.

پیش از این هم، چه در خارج از ایران و چه در داخل، تجربه‌های داورى داشته‌ام. ولی به نظر خودم، داورى‌ام در جشنواره فیلم فجر جدی‌ترین تجربه داورى من خواهد بود.

حضور چشم‌گیر فیلم‌اولی‌ها در این دوره از جشنواره بسیار خوب است و چیزی که با اطمینان می‌توانم در مورد آن‌ها بگویم، این است که میزان انرژی و انگیزه‌ای که فیلم‌ساز در ساخت فیلم اولش دارد، بسیار زیاد است و همین می‌تواند یک اتفاق خوب را رقم بزند. امیدوارم خروجی کیفی کارهای فیلم‌اولی‌ها هم به خوبی حضور کمی آن‌ها باشد.

مروری بر افتخارات اعضای هیئت داوران سودای سیمرغ

داورانی که در فجر درخشیدند

با معرفی اعضای هیئت داوران بخش سودای سیمرغ سی و نهمین جشنواره فیلم فجر، پروسه داوری فیلم‌های حاضر در این رویداد سینمایی به شکل رسمی آغاز شد.

محمد احسانی (مدیر فرهنگی)، ساره بیات (بازیگر)، مرتضی پورصمدی (مدیر فیلم‌برداری)، بهرام توکلی (نویسنده و کارگردان)، نیما جاویدی (نویسنده و کارگردان)، سیدجمال ساداتیان (تهیه‌کننده) و مصطفی کیایی (نویسنده و کارگردان) آثار این دوره جشنواره را داوری خواهند کرد.

هیئت داوران امسال فارغ از ترکیب جوانی که دارد، اغلب متشکل از چهره‌هایی است که پیش از این طعم شیرین کسب جایزه و سیمرغ بلورین را در جشنواره فیلم فجر چشیده‌اند که در ادامه به مرور این افتخارات خواهیم پرداخت.

◇ محمد مهدی درستی

ساره بیات؛

موفقیت در نخستین گام‌ها

ساره بیات این روزها با حضور در سریال‌های نمایش خانگی و فیلم‌های سینمایی به یکی از بازیگران پرکار بدل شده است. او بازیگری توانمند است که از آغاز فعالیتش تا به امروز توانسته با نقش آفرینی‌هایش در سینما توجه مخاطبان و منتقدان را به خود جلب کند و قطعاً اوج آن بازی در نقش راضیه در فیلم «جدایی نادر از سیمین» به کارگردانی اصغر فرهادی است...

بیات پس از ایفای نقش در فیلم «مقلد شیطان» ساخته افشین

صادقی، توانست با بازی در فیلم «جدایی نادر از سیمین» به کارگردانی اصغر فرهادی بدرخشد و دیپلم افتخار بهترین بازیگر نقش مکمل زن سینمای ایران را در بیست و نهمین دوره جشنواره فیلم فجر از آن خود کند. جایزه‌ای که فقط محدود به مرزهای کشور نشد و در خارج از ایران هم تکرار شد. این حضور جایزه مشترک بازیگران زن را از

بهرام توکلی؛

کارنامه پربار در جشنواره فجر

بهرام توکلی از جمله کارگردانان و فیلمنامه‌نویسان جوان و خلاق سینمای ایران است که کارنامه‌ای قابل دفاع و پربار در جشنواره فیلم فجر دارد و

علاوه بر کسب جایزه، بارها نامزدی را تجربه کرده است.

او که در سال‌های اخیر به سراغ تجربیاتی تازه و متفاوت در حوزه فیلم‌سازی رفته است، با «پایرهنه در بهشت» حضوری موفق در بیست و پنجمین دوره جشنواره فیلم فجر داشت و علاوه بر نامزدی برای دریافت جایزه بهترین کارگردانی، سیمرغ بلورین بهترین فیلم اول را از آن خود کرد.

این کارگردان سه سال بعد و در بیست و هشتمین دوره جشنواره فیلم فجر هم توانست در بخش فیلم‌های اول و دوم جایزه سیمرغ بلورین بهترین کارگردانی را برای فیلم «پرسه در مه» دریافت کند.

توکلی هم‌چنین در سی و سومین دوره جشنواره فیلم فجر علاوه بر نامزدی برای کسب سیمرغ بلورین بهترین فیلمنامه برای فیلم «من دیه‌گو مارادونا هستم»، دیپلم افتخار بهترین کارگردانی را برای این فیلم کسب کرد.

از دیگر افتخارات او در این رویداد سینمایی می‌توان به کسب سیمرغ بلورین بهترین کارگردانی برای فیلم «تنگه ابوقریب» در سی و ششمین جشنواره فیلم فجر اشاره کرد. این ساخته او موفق به کسب سیمرغ بهترین فیلم جشنواره سی و ششم هم شد.

این کارگردان در دوره سی و هفتم و سی و هشتم جشنواره فیلم فجر به ترتیب برای فیلم «غلامرضا تختی» نامزد جایزه بهترین کارگردانی و برای فیلم «روز صفر» نامزد کسب جایزه بهترین فیلمنامه شد.

نیما جاویدی؛

برنده سیمرغ بلورین جشنواره سی و هشتم

نیما جاویدی، فیلمنامه‌نویس و کارگردان سینمای ایران، حضور موفقی در جشنواره فیلم فجر داشته و آثارش در جلب نظر مخاطبان و منتقدان موفق بوده است.

او تنها عضو هیئت داوران امسال است که در دوره پیشین جشنواره فیلم فجر در جمع برگزیدگان قرار داشت و توانست به همراه مجید مجیدی سیمرغ بلورین بهترین فیلمنامه را برای فیلم «خورشید» از آن خود کند.

جاویدی اما پیش‌تر با «ملبورن»، نخستین فیلم بلندش، خود را به عنوان فیلم‌سازی مستعد به علاقه‌مندان سینما معرفی کرد؛ فیلمی که علاوه بر حضور موفق در جشنواره‌های جهانی، نامزدی بهترین کارگردانی در بخش نگاه نو سی و دومین جشنواره فیلم فجر را برای او به همراه داشت.

او پنج سال بعد توانست با «سرخپوست»، دومین فیلم بلند خود، غیر

جشنواره برلین بیات و دیگر بازیگران زن فیلم «جدایی نادر از سیمین» به ارمان آورد.

نقش‌آفرینی‌های بیات در ادامه مسیر بازیگری‌اش باز هم مورد توجه داوران جشنواره فیلم فجر قرار گرفت. او نامزد دریافت سیمرغ بلورین بهترین بازیگر نقش اول زن در سی و دومین دوره جشنواره فیلم فجر برای فیلم «فصل فراموشی فریبا» ساخته عباس رافعی شد و هم‌چنین در سی و چهارمین دوره جشنواره فیلم فجر برای فیلم «آاااا نمی‌کنیم» به کارگردانی ابراهیم ابراهیمیان این نامزدی تکرار شد.

مرتضی پورصمدی؛

فیلم‌برداری با سابقه و کاربلد

مرتضی پورصمدی دیگر عضو هیئت داوران

بخش سودای سیمرغ جشنواره سی و نهم است. فیلم‌برداری سرشناس که بدون شک تجربه ارزشمند او برای هیئت داوران جشنواره امسال غنیمت خواهد بود.

پورصمدی که سابقه فیلم‌برداری فیلم‌های سینمایی و مستند بسیاری را در کارنامه دارد، در پانزدهمین دوره جشنواره فیلم فجر برای فیلم «موشک کاغذی» به کارگردانی فرهاد مهرانفر نامزد دریافت سیمرغ بلورین بهترین فیلم‌برداری شد.

اما فیلم‌برداری فیلم سینمایی «شیانه‌روز» ساخته امید بنکدار و کیوان علیمحمدی برای او سیمرغ بلورین بهترین فیلم‌برداری را در بیست و هفتمین دوره جشنواره فیلم فجر به همراه داشت. سبک متفاوت او در فیلم‌برداری این فیلم سینمایی، چیزی نبود که بتواند از نگاه داوران آن دوره از جشنواره دور بماند. داوران نیز به نوعی با جسارت و پذیرفتن این کار تازه، سیمرغ بلورین را به فیلم‌برداری تقدیم کردند که با وجود سال‌ها سابقه کار در سینما، اما هم‌چنان تمایل دارد ایده‌هایی تازه را ثبت کند. نوآوری داشته باشد و روش‌های جدید را دنبال کند. به نظر می‌رسد حضور دآوری با چنین دیدگاهی بتواند فضای توجه بیشتر به ایده‌های نو را فراهم کند.

محمد احسانی؛

باسابقه در داوری

محمد احسانی تنها مدیر فرهنگی حاضر در هیئت داوران جشنواره

سی و نهم است. در سابق او مدیریت گروه اجتماعی شبکه ۳ سیما، قائم مقام شبکه تهران، مدیرکل طرح و برنامه معاونت سیما، معاون فرهنگی سازمان فرهنگی هنری شهرداری، مدیرکل مطالعات و برنامه‌ریزی راهبردی صداوسیما و معاونت ارزش‌یابی و نظارت سازمان سینمایی به چشم می‌خورد. او هم‌چنین در دوره سی‌وسوم، سی‌وچهارم و سی‌وهشتم جشنواره فیلم فجر در هیئت انتخاب این رویداد سینمایی عضویت داشت و در سی‌وهفتمین دوره جشنواره فیلم فجر عضو هیئت داوران بخش سودای سیمرغ بود.

احسانی در حال حاضر مدیریت شبکه نسیم، تماشا و نمایش را برعهده دارد.

به نظر می‌رسد همراهی او با سینما در این سال‌ها و داوری و حضور در هیئت انتخاب ادوار جشنواره سبب شود تجربه این مدیر با دیدگاه جوانان ترکیبی از نظرات قابل توجه را در جمع‌بندی داوری سی‌ونهمین جشنواره فیلم فجر به ارمغان بیاورد.

از نامزدی در دو بخش بهترین کارگردانی و بهترین فیلمنامه، برنده جایزه ویژه هیئت داوران از سی‌وهفتمین دوره جشنواره فیلم فجر شود.

سیدجمال ساداتیان؛

تهیه‌کننده‌ای موفق در جشنواره فجر

سیدجمال ساداتیان از جمله تهیه‌کنندگان باسابقه سینمای ایران است که در کارنامه او تهیه‌کنندگی فیلم‌های موفق با سوژه‌هایی بدیع به چشم می‌خورد. او که پیش از این هم حضور در جمع هیئت انتخاب و داوری جشنواره فیلم فجر را تجربه کرده بود، جوایز متعددی را هم در این رویداد سینمایی کسب کرده است.

کسب جوایزی چون سیمرغ بلورین فیلم برگزیده تماشاگران از بیست‌وچهارمین دوره جشنواره فیلم فجر برای فیلم «چهارشنبه سوری»، سیمرغ بلورین بهترین فیلم و بهترین فیلم از نگاه تماشاگران از بیست‌وهشتمین دوره جشنواره فیلم فجر برای فیلم «به رنگ ارغوان»، سیمرغ بلورین فیلم برگزیده تماشاگران از سی‌امین جشنواره فیلم فجر برای فیلم «برف روی کاج‌ها»، سیمرغ بلورین بهترین فیلم از سی‌ودومین دوره جشنواره فیلم فجر برای فیلم «آذر، شهدخت، پرویز و دیگران» و سیمرغ بلورین فیلم برگزیده تماشاگران از سی‌وهفتمین دوره جشنواره فیلم فجر برای فیلم «متری شیش و نیم» گواه این موضوع است.

ساداتیان هم‌چنین نامزدی جایزه بهترین فیلم در بیست‌وچهارمین دوره جشنواره فیلم فجر برای فیلم «چهارشنبه سوری»، جایزه بهترین فیلم در بیست‌وهشتمین دوره جشنواره فیلم فجر برای فیلم «هفت دقیقه تا پاییز» و بهترین فیلم بخش نگاه نو در سی‌وسومین دوره جشنواره فیلم فجر برای فیلم «جامه‌دران» ساخته حمیدرضا قطبی را در کارنامه دارد.

مصطفی کیایی؛

فیلم‌ساز محبوب مخاطبان

مصطفی کیایی از جمله کارگردانان سینمای ایران است که با شناخت ذائقه مخاطبان، فیلم‌های پرتماشاگری را در سال‌های اخیر روانه اکران کرده است. حضور در جمع نامزدی بهترین فیلم از نگاه تماشاگران و کسب یک سیمرغ در این بخش دلیل این مدعاست.

اما نخستین جایزه کیایی از جشنواره فیلم فجر به فیلم «ضدگلوله» اختصاص دارد که سیمرغ بلورین بهترین فیلمنامه را از جشنواره سی‌ام برای او به ارمغان آورد. این فیلم دیپلم افتخار بهترین فیلم جشنواره را هم گرفت. او در ادامه موفق به کسب سیمرغ بلورین بهترین فیلم از نگاه تماشاگران برای «خط ویژه» شد.

این فیلم‌ساز هم‌چنین نامزد دریافت سیمرغ بلورین بهترین کارگردانی برای فیلم «عصر بخندان» در سی‌وسومین جشنواره فیلم فجر و بهترین فیلم از نگاه تماشاگران برای دو فیلم «بارکد» و «چهارراه استانبول» به ترتیب در سی‌وچهارمین دوره و سی‌وششمین دوره جشنواره فجر شده است.

پاداشتی به نام مهرگان

صیانت از حقیقت در داوری فیلم‌های مستند

آثاری برآمده از دل تاریخ و هم‌سو با نبض تندپنده اجتماع

مهرگان ۳۱ مستند (میراث) به بخش مستند جشنواره فجر

فرهاد مهرانفر

صیانت از حقیقت در داوری فیلم‌های مستند

جشنواره فیلم فجر به اعتبار آثار گران قدر فیلم‌سازان برجسته و متفکر سینمای ایران طی چهار دهه گذشته مهم‌ترین رویداد سینمایی ایران به حساب می‌آید. حضور جنبه‌های دیگر بیان سینمایی از جمله آثار سینمای مستند و آثار سینمایی انیمیشن علاوه بر اعتباربخشی و تکمیل پازل‌های مرتفع سینمای ایران در جشنواره ملی و بین‌المللی فیلم فجر، فرصت گران قدری برای کشف و اعتلای دیگر رویدادهای متفاوت سینمایی در این ویتترین چشم‌گیر خواهد بود.

دیگر جشنواره‌های فیلم مستند، به خصوص جشنواره پراهمیت سینما حقیقت، علاوه بر نگاه تخصصی در کشف جنبه‌های تکنیکی و محتوایی ژانرهای متفاوت سینمای مستند، بستر کشف و بالندگی استعدادها و خلاق و آثار شایسته تولیدات یک ساله سینمای مستند ایران به شمار می‌آیند و فرصتی مناسب برای هیئت انتخاب فیلم فجر برای گزینش نهایی فراهم می‌آورند. لذا حضور برگزیدگان تولیدات یک ساله سینمای مستند کشور در جشنواره فیلم فجر انگیزه گران قدری برای تکامل و تعالی فیلم‌سازان مستند سینمای ایران خواهد بود.

داوران جشنواره‌های فیلم مستند، خواسته یا ناخواسته، در جایگاهی قرار می‌گیرند که تفاوتی ماهوی با داوری آثار رایج تجاری در صنعت سینما دارد. داوران جشنواره‌های متعارف سینمایی هم‌راستا با اتاق فکر مدیران برگزارکننده جشنواره به منظور صیانت از تداوم چرخه اقتصادی صنعت آسیب‌پذیر سینمای ملی در عرصه رقابت‌های جهانی تولید و توزیع محصولات سینمایی و گسترش فزاینده بخش در فضای مجازی، ناگزیر محدود به تقویت و تشویق جنبه‌های سرگرم‌سازی در جهت جذب مخاطب عام شده و گاه به افراط بسترساز تنزل فرهنگی و گسترش ابتذال بصری و کلامی شده‌اند، که حاصل آن کم‌رنگ شدن تنوع خلاقیت‌های بیانی سینما و حذف سینمای اندیشه و هنر و فیلم‌سازان مستقل و صاحب‌نامی بوده و هست که به جشنواره فیلم فجر اعتبار بخشیده‌اند.

اما در قیاس، داوران فیلم‌های مستند در هر جشنواره ملی و بین‌المللی در مقام قضاتی قرار می‌گیرند که هدفشان صیانت از حقیقت به واسطه واقع‌گرایی، بینش علمی و انتقادی و پرهیز از خرافه در آسیب‌شناسی و شناخت پدیده‌های پیرامون در دیدگاه مولفان سینمای مستند است.

آسیب‌شناسی وقایع تاریخی و توجه به پرتله شخصیت‌های تاثیرگذار در آثار مستندسازان شعورمند و پژوهشگر دهه‌های اخیر، به منظور درک انسادهای سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی قابل ستایش و تامل است. هم‌چنین آسیب‌شناسی زیست‌بوم شکننده اقلیم‌های متنوع مام ایران که غالباً بر روی کمربند خشک زمین قرار گرفته و سرنوشت زیست‌مندان مهم‌ترین استان‌های کشور محصور در دو کویر پهناور که پیوسته در چالشی فزاینده برای تامین آب شیرین قرار دارند و از طرفی صیانت از ذخایر ژنتیک کم‌نظیر گیاهی و جانوری جغرافیای ایران که از عمده موضوعات پراهمیتی به حساب می‌آیند که اذهان مستندسازان شجاع و شریف ایران را طی چند دهه به خود مشغول داشته و بی‌تردید توجه به بحران‌های فرهنگی و اجتماعی که بسترساز کوچ فزاینده نخبگان علمی، ورزشی و فرهنگی در آستانه قرن ۱۴۰۰ و انتظار افق‌گشایی در عرصه‌های مختلف است، دور از چشمان تیزبین مستندسازان آگاه و هوشیار نخواهد بود.

لذا داوران جشنواره‌های فیلم مستند قاضی وجدانشان فارغ از دغدغه‌های برحق مستندسازان شعورمند نیستند و در هم‌راستایی با رسالت مستندسازان برای آسیب‌شناسی و نیل به سازندگی مصلحانه آثار شاخص و موثری هستند که هم‌تایان شریفشان با انگیزه خودجوش و خون دل به ثمر نشانده‌اند.

معرفی ۳۱ مستند راه یافته به بخش مستند جشنواره فجر

آثاری برآمده از دل تاریخ و هم سو با نبض تپنده اجتماع

۳۱ فیلم مستند در سی و نهمین دوره جشنواره فیلم فجر به رقابت با یکدیگر می پردازند. اسامی فیلم‌ها به این شرح است: «آن جا سپیده دم» محسن جهانی، هاشم مسعودی، «آینه دار» پویان کاظمی، «انیمیشن ایرانی» مهرداد شیخان، «ایاچی» محمدحسن دامن زن، «ایساتیس» علیرضا دهقان، «برادرم نادعلی» علی تکرستنا، «بیست و دو، بیست و دو» فرود عوض پور، «پسقله» مجید شیدا، «تنگ نای» جواد یقموری، مهدی امینی، «جاهای خالی پر شود» عطبه زارع آزندی، «جزیره ماهی» رضا اعظمیان، «چشم ایرانی» ساسان فلاح فر، «خانه» افسانه سالاری، «داغ قره باغ» سینا حسین پورا اصل، «در لباس سربازی» مهدی نقویان، «دستمال سرخ‌ها» حنظلہ تاج‌الدینی، «دیوانگی» صدرا علی بک، «روزگار بلور» امیر فرض الهی، «رویاهای خالکوبی شده» مهدی گنجی، «زیر این چتر باران می بارد» کتابیون جهانگیری، «ساکنین طبقه بالای لاله زار» فریبا ریسی، «سینه ما کس» میترا مهتریان و صادق دهقان، «فراموش خانه» سهند سرحدی، سیدفرهاد قدسی، «قمار» سیدمحمد مهدی دزفولی، «کمیته» عبدالحسین بدرلو، «کودتای ۵۳» تقی امیرانی، «گزارش رمادی» علی محمد ذوالفقاری، «محسن ژاپنی» وحید فرجی، «مرگ پشت دیوارهای سبز» مهدی زمانپور کیاسری، «ناخدا دریایی» مازیار مشتاق گوهری، «هجده هزاریا» مهدی شاه‌محمدی.

هم چنین از میان ۳۱ فیلم معرفی شده بنا به درخواست مستندسازان و مدیرعامل مرکز گسترش سینمای مستند و تجربی و موافقت دبیر سی و نهمین جشنواره فیلم فجر، ۹ فیلم مستند بخش‌های کرونا، کارآفرینی و نمایش‌های ویژه چهاردهمین جشنواره بین‌المللی سینما حقیقت در بخش مستند جشنواره امسال مورد ارزیابی قرار می‌گیرند. اسامی این ۹ فیلم بدین شرح است: «بیست و دو، بیست و دو» به کارگردانی فرود عوض پور، «پسقله» به کارگردانی مجید شیدا، «تنگ نای» به کارگردانی جواد یقموری و مهدی امینی، «دیوانگی» به کارگردانی صدرا علی بیک، «روزگار بلور» به کارگردانی امیر فرض الهی، «زیر این چتر باران می بارد» به کارگردانی کتابیون جهانگیری، «سینه ما کس» به کارگردانی میترا مهتریان و صادق دهقان، «فراموشخانه» به کارگردانی سهند سرحدی و سیدفرهاد قدسی و «کودتای ۵۳» به کارگردانی تقی امیرانی.

◆ آینه دار

کارگردان: پویان کاظمی، **تهیه‌کنندگان:** پویان کاظمی، شبکه فارس به سفارش مرکز سیمای استان‌ها

خلاصه داستان: عکاس باشی پیری که دیگر سر عزلت گرفته، جایش را به برادر جوان ترش می‌دهد. به بهانه عکس‌هایی که میرزا حسن عکاس و بعدتر میرزا فتح‌الله عکاس در اواخر دوران قاجار از شیراز گرفته‌اند، دری باز می‌کنیم به حال و هوای فضا‌های شیراز در سال‌های پیش از انقلاب مشروطه و بعد از آن.

◆ آن جا سپیده دم

کارگردانان: محسن جهانی، هاشم مسعودی، **تهیه‌کنندگان:** مجتبی خیاط احسانی، هاشم مسعودی، مرکز مستند حوزه هنری انقلاب اسلامی

خلاصه داستان: تخت‌های بیمارستان پر شده و آمار کرونا روز به روز بالاتر می‌رود. محسن جهانی، پرستار بخش سوختگی، داوطلبانه به بخش آی‌سی‌یوی بیماران کرونایی می‌رود. او دور از خانواده در خانه تنها می‌ماند. روزها می‌گذرد، اما هم چنان روزگار محسن شب است.

ایاچی

کارگردان: محمدحسن دامن زن، **تهیه‌کنندگان:** محمدحسن دامن زن، دامیان فیلم
خلاصه داستان: یک خانواده تلاش می‌کنند بتوانند خانه‌ای بخرند که فرزندشان در شهر به مدرسه برود. آن‌ها مشکلات زیادی را باید از سر بگذرانند تا بتوانند به خواسته خود برسند.

برادرم نادعلی

کارگردان: علی تک‌روستا، **تهیه‌کنندگان:** محسن اسلام‌زاده، حوزه هنری
خلاصه داستان: این فیلم درباره خانواده یک شهید مفقودالاثراست که برادر این شهید پی‌گیر شناسایی و نبش یکی از قبور با مشخصات مشابه است.

پسگله

کارگردان و تهیه‌کننده: مجید شیدا
خلاصه داستان: خانم دکتر آخوندی، یکی از متخصصان عفونی، به‌تازگی از کرونا رهایی پیدا کرده و نگران بیک جدید کروناست. اوضاع روزبه‌روز بدتر می‌شود و از طرفی بی‌توجهی مسئولان و نبود نیروی انسانی کار را برای آن‌ها سخت‌تر کرده.

انیمیشن ایرانی

کارگردان: مهرداد شیخان، **تهیه‌کنندگان:** مهرداد شیخان، مرکز گسترش سینمای مستند و تجربی
خلاصه داستان: این فیلم درباره ۷۰ سال تاریخچه و روند شکل‌گیری و گسترش انیمیشن ایران از نخستین سال‌های ابتدایی تا سال‌های اخیر است.

ایساتیس

کارگردان: علیرضا دهقان، **تهیه‌کنندگان:** علیرضا دهقان، راحیل صحرایی، موسسه فرهنگی هنری مزرعه فیلم
خلاصه داستان: داستان سفر، سفر یکی از فرزندان ما؛ آدم، سفری به درازای هزاران سال در دل کویر سخت‌گیر در مرکز این سرزمین...

بیست و دو، بیست و دو

کارگردان: فرود عوض‌پور، **تهیه‌کنندگان:** سعید الهی، گروه مستند روایت فتح
خلاصه داستان: شکل‌گیری گروهی از بسیجیان سال‌های اول انقلاب در شهرستان بندرگز، جوهری دیگر از نوجوانان پرحسب و جوش‌دیروز و میان‌سالان امروز در مواجهه با انقلاب اسلامی.

◆ جاهای خالی پر شود

کارگردان: عطیه زارع آرندی، **تهیه‌کنندگان:** عطیه زارع آرندی و مرکز گسترش سینمای مستند و تجربی
خلاصه داستان: ملینا پس از جدایی پدر و مادرش در خانه پدر بزرگ زندگی می‌کند، چراکه هیچ‌کدام از والدین شرایط نگاه‌داری از او را ندارند. اما ملینا در تلاش است ترتیبی دهد تا با مادرش زندگی کند.

◆ تنگ‌نای

کارگردانان: جواد یقموری، مهدی امینی، تهیه‌کنندگان: جواد یقموری، مهدی امینی و مرکز گسترش سینمای مستند و تجربی
خلاصه داستان: کرونا مهمان ناخوانده شهر قم است و بیمارستان کامکار شاهد بیماران بدحال. در این بین فریبا، ذلفی گل، فاطمه و سکینه در صدد هستند جان بیماران را نجات دهند.

◆ چشم ایرانی

کارگردان: ساسان فلاح‌فر، **تهیه‌کنندگان:** ساسان فلاح‌فر، حسن قائدی
خلاصه داستان: هر کسی عمرش په جوری می‌گذره... بعضی‌ها مثل من عمرشون پر از سروصداست... از وقتی چشم باز کردم، یا صدای آژیر خطر بود، یا سوت خمپاره.

◆ جزیره ماهی

کارگردان و تهیه‌کننده: رضا اعظمیان
خلاصه داستان: روایت عملیات کربلای ۴ از سوی جمعی از فرماندهان و رزمندگان لشکر ۱۴ امام حسین (ع) که شامل آماده‌سازی قبل از عملیات و شناسایی و گفت‌وگو بین فرماندهان و اعضای لشکر است.

◆ داغ قره‌باغ

کارگردان: سینا حسین پور اصل، **تهیه‌کنندگان:** امیر مهریزدان، سفیر فیلم
خلاصه داستان: پس از فروپاشی شوروی، زخم کهنه‌ای به نام «قره‌باغ» در قفقاز جنوبی سر باز می‌کند. در پی ملاقات‌های پیاپی دیپلمات‌های ایرانی با طرفین بحران، طرح صلح آماده می‌شود...

◆ خانه

کارگردان: افسانه سالاری، **تهیه‌کنندگان:** جوپیل مرنان، افسانه سالاری، کالکتیو داکمانیاکس، سینما اینز اینکامپلیت
خلاصه داستان: سه نسل خانواده‌ای افغانستانی در جنوب تهران زندگی می‌کنند. محمد تقی از میان آنان، تصمیم می‌گیرد به سرزمین مادری که هرگز ندیده برود.

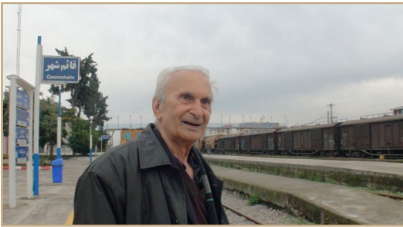
◇ دستمال سرخ‌ها

کارگردان: حنظلہ تاج‌الدینی، **تهیه‌کنندگان:** حسین اسدزاده، خانه مستند
خلاصه داستان: چگونگی شکل‌گیری گردان دستمال سرخ، شهادت شهید اصغر وصالی و شهید علی تیموری از فرماندهان این گردان و جنایات گروهک تروریستی منافقین.

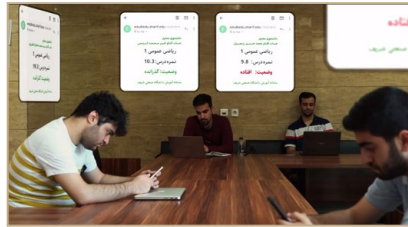
◇ در لباس سربازی

کارگردان: مهدی نقویان، **تهیه‌کنندگان:** مهدی نقویان، موسسه شهید آوینی و شبکه یک سیما
خلاصه داستان: روایت حضور آیت‌الله خامنه‌ای در یک سال اول دفاع مقدس.

◇ روزگار بلور

کارگردان: امیر فرض الهی، **تهیه‌کننده:** مرکز گسترش سینمای مستند و تجربی
خلاصه داستان: شرافت، شجاعت و هوشمندی در روزنامه‌نگاری ایران با محوریت شخصیت مرکزی فیلم، محمد بلوری، پدر حوادث نویسی مطبوعات ایران.

◇ دیوانگی

کارگردان: صدرا علی‌بک، **تهیه‌کنندگان:** محمدصادق باطنی، مرکز نوآوری رسانه
خلاصه داستان: سیدمحمدصادق کشاورزی، رتبه ۲ کنکور ۹۷، با پیش‌فرض‌هایی درباره دانشگاه و مسیری آینده به دانشگاه می‌رود.

◇ زیر این چتر باران می‌بارد

کارگردان: کتابون جهانگیری، **تهیه‌کنندگان:** کتابون جهانگیری، مرکز گسترش سینمای مستند و تجربی، اتاق بازرگانی، صنایع معادن و کشاورزی تهران
خلاصه داستان: هنرمندی که خبر ورشکستگی سازمان تامین اجتماعی او را نگران کرده، تصمیم می‌گیرد پدیده از معمای بی‌بردار.

◇ رویاهای خالکوبی شده

کارگردان: مهدی گنجی، **تهیه‌کننده:** بهزاد توکلی
خلاصه داستان: چند نوجوان عاشق فوتبال از مناطق مختلف ایران با هم رقابت می‌کنند تا بتوانند برای آموزش فوتبال به اسپانیا بروند. والدینشان انتظار دارند آن‌ها با درآمد فوتبال، زندگی کل خانواده را نجات دهند...

◇ سینما رکس

کارگردانان: میترا مهترین، صادق دهقان، تهیه‌کنندگان: میترا مهترین
خلاصه داستان: ۲۸ مرداد ۱۳۵۷ ساعت ۱۰ شب آبادان گرم، یک باره داغ شد، سوخت، سینما رکس اش با «گوزن‌ها» بر پرده و بیش از ۶۰۰ جان بی خبر از پشت پرده.

◇ قمار

کارگردان: سیدمحمد مهدی دزفول، ولی، تهیه‌کنندگان: سیدمحمد مهدی دزفول، موسسه آرمان هنر، مرکز مستند بسیج سازمان صداوسیما
خلاصه داستان: بازخوانی مذاکرات مخفیانه ایران و آمریکا در میانه جنگ در سال‌های ۱۳۶۴ و ۱۳۶۵.

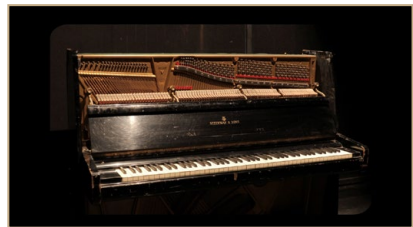
◇ کودتای ۵۳

کارگردان: تقی امیرانی، تهیه‌کنندگان: تقی امیرانی، امیرانی مدیا
خلاصه داستان: تقی امیرانی مستندساز ایرانی حین تحقیق برای ساخت فیلم مستندی درباره کودتای ۲۸ مرداد به مدارک و اسنادی دست پیدا می‌کند که دهه‌ها از چشم عموم مردم و اغلب تاریخ‌نویسان این حوزه پنهان بوده است...

◇ ساکنین طبقه بالای لاله زار

کارگردان و تهیه‌کننده: فریبا ریسی
خلاصه داستان: بعد از کودتای ۲۸ مرداد روشن فکران و متجددین از لاله زار خارج می‌شوند. مغازه‌دارها و مزون‌دارهای مرفه به سمت شمال شهر می‌روند، ولی اون‌هایی که توانایی نداشتند، به طبقات بالاتر پاساژهای لاله زار کوچ می‌کنند.

◇ فراموش خانه

کارگردانان: سهند سرحدی، سیدفرهاد قدسی، تهیه‌کننده: علی مصفا
خلاصه داستان: ماجرای پیاپویی قدیمی و رهاشده در دانشکده هنرهای زیبا دانشگاه تهران و سیری در تاریخ و گذشته آن از دهه چهل تا امروز.

◇ کمیته

کارگردان: عبدالحسین بدرلو، تهیه‌کنندگان: مصطفی فتاحی، خانه مستند انقلاب اسلامی
خلاصه داستان: تاریخ شفاهی کمیته‌های انقلاب اسلامی به عنوان اولین نهاد تشکیل شده بعد از پیروزی انقلاب اسلامی که در سال ۱۳۷۰ با ژانردمری و شهربانی ادغام شد.

✦ ناخدا دریایی

کارگردان: مازیار مشتاق گوهری، **تهیه‌کنندگان:** مازیار مشتاق گوهری، منطقه آزاد صنعتی چابهار
خلاصه داستان: ناخدا دریایی که برای صید ماهی تن به اقیانوس‌های دور سفر می‌کند. او قصد دارد مجدد عازم دریا شود، اما همسر اولش او را ممنوع‌الخروج کرده و تقاضای مهریه دارد...

✦ محسن ژاپنی

کارگردان: وحید فرجی، **تهیه‌کنندگان:** وحید فرجی، مرکز آفرینش‌های فرهنگی هنری بسیج
خلاصه داستان: در شب عملیات کربلای ۴ که بسیاری از غواصان ایرانی به اسارت نیروهای ارتش بعث عراق درمی‌آیند، یکی از اسرا چهره‌ای ژاپنی دارد. این اسیر به دلیل مجروحیت در ناحیه صورت نمی‌تواند حرف بزند...

✦ گزارش رمادی

کارگردان: علی محمد ذوالفقاری، **تهیه‌کنندگان:** علی محمد ذوالفقاری، موسسه فرهنگی هنری پیام آزادگان
خلاصه داستان: ۳۵ سال پس از پخش گزارش «کودکان زندانی»، چهره‌های ماجرا همدیگر را ملاقات می‌کنند.

✦ مرگ پشت دیوارهای سبز

کارگردان: مهدی زمانپور کیاسری، **تهیه‌کنندگان:** سمیه زراعتکار، مهدی زمانپور کیاسری
خلاصه داستان: محصل زباله در شمال ایران موجب از بین رفتن هکتارها جنگل شده و شیرابه آن به تمام آب‌های زیرزمینی نفوذ کرده و موجب بیماری‌های مختلف برای مردم ایران شده است.

✦ هجده هزارپا

کارگردان: مهدی‌شاه محمدی، **تهیه‌کنندگان:** مهدی‌شاه محمدی، روایت فتح، مرکز گسترش سینمای مستند و تجربی
خلاصه داستان: احمد ۲۵ ساله اهل سوریه در تلاش است برای خانواده خود و بقیه مردم شهرش در فوعه که در محاصره نیروهای تکفیری است، از راه آسمان آذوقه و کمک ارسال کند.

گفتگوی با مهمی فرزند زاده دبیر سیزدهمین دوره جشنواره فیلم فجر
**جوایز دوره سیزدهم متنوع شدند تا
روی انواع فیلم اثر مثبت بگذارند**

جشنواره در آینه قرن

یادداشت به قلم سحر عمیر آزاد
**جشنواره‌ای به طعم ۲۰ سال عشق
و خاطره**

افسر اسدی: برگزیده سیمرغ بازیگری هشتاد و نهمین دوره جشنواره فجر
**از جشنواره هشتم تنها یک سیمرغ برآیم به
یادگارانماند**

گفت و گو با مهدی فریدزاده، دبیر سیزدهمین دوره جشنواره فیلم فجر

جوایز دوره سیزدهم متنوع شدند تا روی انواع فیلم اثر مثبت بگذارند

♦ نژاد پیکانیان

مخاطبان و علاقه‌مندان چند نسل قبل‌تر سینما حتما نام مهدی فریدزاده را به عنوان یک مدیر سینمایی با سابقه به خاطر می‌آورند؛ چهره‌ای که علاوه بر فعالیت‌های مدیریتی، فیلم‌سازی را پس از گذراندن یک دوره آموزشی در سینمای آزاد در سال ۱۳۵۲ آغاز کرد و ساخت ۱۰ فیلم کوتاه هشت میلی‌متری را نیز قبل از انقلاب به نام خودش به ثبت رساند. فریدزاده پس از انقلاب دو فیلم داستانی به نام‌های «رقصی چنین میانه میدان آرزوست» و «آبادی آبادی» و هم‌چنین سه فیلم مستند برای سیمای جمهوری اسلامی ایران ساخت. او در طول سال‌های فعالیتش در عرصه فرهنگ و هنر کشور، هم در سینما و هم در تلویزیون فعالیت داشت. در روزهای پس از انقلاب فریدزاده همکاری با سیما را با فعالیت در گروه اجتماعی شبکه اول شروع کرد. فریدزاده بعد از مدتی همکاری با تلویزیون مسئولیت واحد جنگ را برعهده گرفت. او هم‌چنین یک سال مسئول برنامه‌سازی دفتر لندن سیمای جمهوری اسلامی شد و پس از بازگشت به عنوان مشاور مدیر شبکه اول و عضو شورای طرح و برنامه این شبکه فعالیتش را از سر گرفت. پس از آن، به عنوان مدیر گروه فیلم و سریال و تأثیر انتخاب شد. مدیریت شبکه اول صداوسیما نیز از دیگر سمت‌های مدیریتی فریدزاده به حساب می‌آید. مهدی فریدزاده علاوه بر حضورش در عرصه فیلم‌سازی و البته دبیری جشنواره فیلم فجر، معاون سینمایی مصطفی میرسلیم در فاصله زمانی سال‌های ۷۲ تا ۷۴ نیز بود. او می‌گوید مهندس میرسلیم به جز موارد کلی، دخالتی در امور اجرایی نداشت و بیشتر ناظر بر امور بود.

او دبیر سیزدهمین دوره جشنواره فیلم فجر که در سال ۱۳۷۳ برگزار شد نیز بود؛ جشنواره‌ای که به دلیل هم‌زمانی‌اش با ماه رمضان با شکل و شمایل و فضایی متفاوت برگزار شد. فریدزاده علاوه بر دبیری یک دوره از جشنواره، در چهارمین دوره جشنواره فیلم فجر که در سال ۱۳۶۴ برگزار شد و هم‌چنین چهارمین دوره جشنواره دفاع مقدس که در سال ۱۳۷۱ برپا شد، به عنوان داور حضور داشت. او در گفت‌وگو با سومین شماره فجرنامه از حال و هوای سیزدهمین دوره جشنواره فیلم فجر و البته تجربه معاونت سینمایی آن دوران نیز گفته است. فریدزاده در حال حاضر خارج از ایران سکونت دارد و این گفت‌وگو نیز به شیوه پرسش و پاسخ مکتوب انجام شده است.

برگزاری عملی شد. از تفاوت‌ها نیز باید به طولانی‌تر شدن زمان نمایش در شب و ایجاد فضایی معنوی در برنامه اختصاصیه اشاره کرد.

◇ آن زمان وزیر ارشاد تغییر کرده بود و آقای میرسلیم به جای آقای لاریجانی آمده بود. این تغییر، سیاست‌های زیرمجموعه‌های وزارت ارشاد را عوض کرده بود؟ و آیا در برگزاری جشنواره فجر تاثیر به‌خصوصی گذاشته بود؟

در زمان حضور آقای میرسلیم به عنوان وزیر سعی ما در حفظ خط مشی جشنواره و مقاومت در برابر فشارهای داخل و خارج وزارت‌خانه بود، نهایتاً تغییری در اصول کار داده نشد.

◇ در همان سال‌ها یعنی از اردیبهشت سال ۷۲ تا مهر ۷۴ که شما معاون سینمایی آقای میرسلیم بودید، سیاست‌های کلی سینمای ایران چگونه بود و فضای سینما در آن زمان بیشتر به چه سمت و سویی می‌رفت؟

در اوایل کار، آقای مهندس میرسلیم به جز موارد کلی، دخالتی در امور اجرایی نداشتند. لکن بعدها به علت رقابتی که بین گروه‌ها و اصناف سینمایی دیده می‌شد، ایشان در مواردی علاقه‌مند به حضور بیشتر می‌شدند، که البته تاثیر آن در مسیر مصوب و امور اجرایی خیلی زیاد نبود.

◇ چطور بعد از ۱۰ سال که مدیرعامل فارابی دبیر جشنواره بود، شما خود در مقام معاون امور سینمایی دبیری جشنواره را عهده‌دار شدید و این مسئولیت را به آقای حقیقی که در زیرمجموعه شما مدیرعامل فارابی بود، نسپردید؟

آن موقع آقای حسین حقیقی قصد ترک فارابی را برای کارگردانی فیلمی داشتند و معتقد بودند جشنواره تابولی سینمای ایران است و بهتر است بنده برای آشنایی بیشتر با روند اجرایی مستقیم درگیر شوم تا در سال بعد به خاطر تغییر و تحول آسیب نبیند.

◇ استقلال رأی هیئت داوران موضوعی است که همیشه درباره آن بحث‌های فراوانی وجود دارد. چقدر در آن زمان این موضوع مورد بحث

◇ بعد از ۱۰ سال ثبات در مدیریت جشنواره، شما مسئولیت این رویداد را برعهده گرفتید و به نظر می‌رسد مسئولیت سختی هم بود، زیرا هر چند که خود به ثبات رسیدن جشنواره یک امتیاز بود، اما به هر حال باید در اولین دوره دبیری، کاری را که یک دبیر در ۱۰ دوره مداوم انجام داده بود، پی می‌گرفتید. شما بیشتر درگیر کدام بخش بودید؛ سختی‌ها یا ساده‌تر شدن مسیر؟

ابتدا باید به عرض برسانم به علت گذشت زمانی طولانی و عدم دسترسی به یادداشت‌ها و اطلاعات، پاسخ‌ها با بیان جزئیات دقیق نیست. این اشکال را بر من ببخشید. اما در پاسخ به سؤالاتان باید بگویم، به علت مدیریت جاف‌فاده و طولانی‌مدت مسئولان محترم قبلی، ایجاد تغییر و تحول با مقاومت بدنه اجرایی معاونت سینمایی و بنیاد فارابی همراه بود که این امر نهایتاً در حد امکان عملی شد. در امور اجرایی جشنواره بیشتر وقت به تلاش برای حضور انواع سلاقی و تولیدات متنوع، نظم و به‌موقع رساندن و نمایش فیلم‌ها طبق جدول مصوب و تأمین مالی جشنواره که به علت انصراف شهرداری از کمک دچار مشکل شده بود، گذشت.

◇ روند برگزاری جشنواره از دوره چهارم که شما به عنوان داور در آن حضور داشتید، تا دوره سیزدهم که دبیری این رویداد را برعهده گرفتید، چه تغییری کرد و این تغییرات در کدام بخش‌ها بیشتر به چشم می‌آمد؟

من در دوره‌ای که به امر داوری مشغول بودم، درگیر امور اجرایی نبودم، لکن در حوزه داوری تغییراتی را مثل تخصصی‌تر شدن، توجه بیشتر به انواع ژانرهای سینمایی و بها دادن به جوانان تحت عنوان اولی‌ها شاهد بودیم.

◇ در دوره سیزدهم، جشنواره از هم‌زمان با ماه رمضان برگزار کردید. این هم‌زمانی چه ویژگی‌هایی داشت؟

در ابتدا بسیاری از افراد منتقد، مراکز فرهنگی و مذهبی با توجه به هم‌زمان شدن ماه مبارک رمضان، کلاً مخالف برگزاری جشنواره بودند. با زحمت و تلاش بسیار بالاخره تصمیم ما در

سیمرغ بلورین گرفت، جایزه ویژه هیئت داوران به «کیمیای» درویش اهدا شد و «حمله به اچ ۳» دیپلم افتخار دریافت کرد. نظر به متنوع‌تر شدن انواع فیلم‌های سینمایی، توجه به سینمای مردمی برای راه انداختن اقتصاد سینما، هم‌چنین ساخت آثاری در حوزه سینمای دفاع مقدس و تشویق فیلم نخبه‌گرا و هنری، یکی از راه‌های ایجاد تنوع در جوایز بود که فکر کنم اثری مثبت داشت.

◇ یکی از نکات جالب در مورد دوره سیزدهم حضور فیلم «آدم برفی» بود که همیشه به عنوان یکی از آثار بحث‌برانگیز در سینمای ایران از آن یاد می‌شود. به این فیلم اما در جشنواره توجه خاصی نشد. چرا این طور بود و «آدم برفی» مورد توجه داوران قرار نگرفت؟

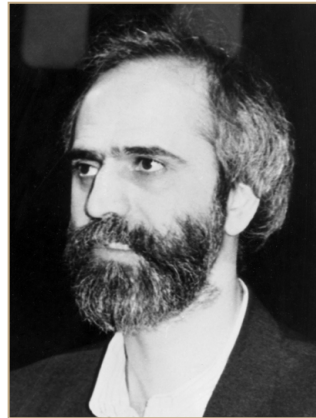
این‌که چرا فیلم «آدم برفی» مورد توجه داوران قرار نگرفت، باید داوران آن دوره علتش را بیان کنند، لکن داستان مجوز گرفتن این فیلم هم قصه‌ای طولانی دارد. اینجانب کاملاً موافق اکران فیلم بودم. جالب است بگویم شبی که اعضای شورای مربوط نظر موافق و مخالفشان را بیان کردند، بنده با قبول مسئولیت نمایش آن را تایید کردم و ساعتی بعد متوجه شدم یکی از همین گروه‌های مخالف فیلم با جناب وزیر تماس گرفته‌اند. من بلافاصله به چند روزنامه اعلام کردم که فیلم اکران می‌شود و این خبر در روزنامه چاپ شد. لکن بعداً آقای وزیر با مسئولیت خود اکران را موقتاً به تاخیر انداختند.

◇ شما پیش و پس از انقلاب آثار کوتاه و فیلم‌های داستانی و مستندی ساختید که اگر اشتباه نکنم، بیشتر برای تلویزیون بود. فعالیتتان در حوزه فیلم‌سازی چرا در سینما نبود و پس از مدتی هم ادامه پیدا نکرد؟

من ابتدا کار در حوزه فیلم را با سینمای آزاد و سپس سینمای جوان شروع کردم. در آن‌جا این‌گونه بیان می‌شد که برای راه‌یابی صحیح به سینمای داستانی خوب است که ابتدا با سینمای مستند کار را شروع کرد. هم‌زمان، وقوع انقلاب اسلامی و سپس جنگ تحمیلی مرا در ادامه کار در این حوزه مصمم‌تر کرد. از روزهای ابتدای جنگ، تولید فیلم مستند که به خاطر شرایط وقتی برای طی مراحل پس از فیلم‌برداری نمی‌گذاشت و به فیلم بیشتر شکل‌گرفته می‌داد، مرا مشغول کرد. به نحوی که تمام وقت در واحد جنگ تلویزیون کار را ادامه دادم.

◇ یک سال دبیری جشنواره فیلم فجر فرصت کمی برای طراحی و مدیریت است. اتفاقی که شاید یکی از آسیب‌های جشنواره محسوب شود. نظر شما به عنوان کسی که این تجربه را داشتید، چیست و چقدر توصیه می‌کنید که فرصت بیشتری به دبیران برای ایده‌پردازی و اجرای برنامه‌هایشان داده شود؟

بنده شخصاً ثبات متعارف، کسب تجربه و به‌کارگیری آن در حوزه مدیریت فرهنگی را امری لازم و بسیار ارزشمند می‌دانم، چراکه طراحی و اجرای یک فعالیت فرهنگی، آن هم سینمایی، کاری زمان‌بر است و تغییرات ضربه مهلکی به آن می‌زند.

بود و مباحثی درباره این‌که برخی فشارها بر رأی داوران تاثیر می‌گذارد، تا چه اندازه صحت داشت؟

بحث استقلال در امر داورى همیشه مطرح بوده است، لکن در سال‌های قبل از حضور بنده، از آن‌جا که حمایت از فیلم فرهنگی و هنری و سینمای گل‌خانه‌ای در جشنواره به طور جدی مطرح بود، سیاست‌های معاونت سینمایی برای داوران تشریح می‌شد. اما در دوره‌های بعد، اصل بر فیلم برتر و رعایت حق آن طبق نظر داوران متخصص بیشتر جلب توجه می‌کرد.

◇ در دوره سیزدهم در بخش بهترین فیلم تعدد جایزه وجود داشت. این اتفاق چرا افتاد؟ یعنی هم دیپلم داریم، هم سیمرغ و هم جایزه ویژه هیئت داوران. «روز واقعه»

نظر به متنوع‌تر شدن انواع فیلم‌های سینمایی، توجه به سینمای مردمی برای راه انداختن اقتصاد سینما، هم‌چنین ساخت آثاری در حوزه سینمای دفاع مقدس و تشویق فیلم نخبه‌گرا و هنری، یکی از راه‌های ایجاد تنوع در جوایز بود که فکر کنم اثری مثبت داشت

افسر اسدی، برگزیده سیمرغ بازیگری هشتمین دوره جشنواره فجر

از جشنواره هشتم تنها یک سیمرغ برایم به یادگار ماند

◇ نژاد پیکانیان

افسر اسدی از نسل بازیگران با سابقه است که در دهه‌های ۶۰ و ۷۰ حضور در فیلم‌های متفاوتی را تجربه کرد. گرچه در سال‌های بعد به دلیل شرایط موجود در سینما که به گفته این بازیگر چندان برایش خوشایند نبوده، فعالیتش در سینما کم‌رنگ‌تر شد، اما حضورش در آثار مختلف در همان دوران مورد توجه قرار گرفت و بازی سنجیده و خوب او در فیلم «عبور از غبار» پوران درخشنده که در هشتمین دوره جشنواره فیلم فجر به نمایش درآمد، از نگاه داوران دور نماند و سیمرغ بهترین بازیگر نقش مکمل زن به او تعلق گرفت. او یک بار دیگر هم در سال ۷۳ برای بازی در «روسی آبی» نامزد دریافت جایزه شد. اسدی در گفت‌وگو با سومین شماره فجرنامه از تجربه بازی در این فیلم، جایزه‌ای که گرفت و حال و هوای سینمای ایران و جشنواره فجر در آن سال‌ها گفته است.

باشم. اما درباره آن سال‌ها باید بگویم بعد از انقلاب که سینمای سابق شست‌وشو داده شد و این هنر به گونه‌ای دیگر رشد کرد، یک دهه خوب و آبرومندانه در سینما به وجود آمد که کارنامه درخشانی داشت. این را به این دلیل که خودم در آن سال‌ها فعالیت می‌کردم و جایزه گرفتم، نمی‌گویم. از همه وجوه این مسئله و تفاوت کاملاً مشهود است و فکر می‌کنم از هر کسی بپرسید، این نظر را تایید خواهد کرد.

◇ شما در دهه ۶۰ و ۷۰ در سینما فعال‌تر بودید، اما بعد از چند سال

◇ خانم اسدی، فضای سینمای ایران در سال‌های فعالیت شما، به خصوص دورانی که برای فیلم‌هایی که بازی کردید نامزد و برنده جایزه شدید، چطور بود و در مقایسه با وضعیت فعلی سینما چه وجوه تمایزی داشت؟

من سال‌هاست از سینما فاصله گرفته‌ام، حال و هوای آن را نمی‌فهمم و به آن ناآگاهم. بنابراین فضاوتی درباره آن نمی‌توانم داشته

«عبور از غبار» حضور کارگردان خانمش بود که قبل از این فیلم هم آثار بارز و ساختنی بودند و باعث شده بود حضور من در این فیلم خوشایند باشد. بازی در «عبور از غبار» باعث شد من با خانم درخشنده در این فیلم همکاری داشته باشم که علاوه بر خود فیلم که دوستش داشتم، تجربه‌ای جالب بود.

◇ شما در سال ۶۸ و در هشتمین دوره برگزاری جشنواره فجر جایزه بهترین بازیگر نقش مکمل را برای «عبور از غبار» گرفتید. این جایزه چه حسی برایتان به همراه داشت؟

یادم است در همان سال که جشنواره فیلم برگزار می‌شد، زمانی که دوستان بازیگر، همکاران و اطرافیان من برای تماشای فیلم‌های مختلف می‌آمدند و فیلم من را هم می‌دیدند، همه عزیزان و همکارانم متفق‌القول می‌گفتند امسال جایزه به تو تعلق می‌گیرد. همین پیش‌بینی‌ها من را امیدوار کرده بود که جایزه را می‌برم، چون از زبان همه می‌شنیدم و همین موضوع که بازی من به جز برگزارکنندگان جشنواره و داوران آن، مورد توجه طیف‌های گسترده مردم و همکاران خودم قرار گرفته، باعث دل‌گرمی بود، چون احساس می‌کردم کار تأثیرش را روی مخاطب گذاشته است. جالب است، حتی آن‌هایی که من را خیلی هم نمی‌شناختند، تشویق می‌کردند. قبل از این که جایزه را بگیرم، با توجه به احوال موجود، خودم هم فکر می‌کردم که این جایزه از آن من خواهد بود.

◇ فارغ از بحث جایزه، خود این فیلم چه جایگاهی در کارنامه حرفه‌ای شما دارد؟

علاوه بر نقش، که رلی خاص و با ویژگی‌های جذاب برای هر بازیگری بود، فیلمنامه هم قوی، درست و برای من قابل قبول بود. فیلمنامه خوب باعث می‌شود کلیت یک اثر قابل قبول و شسته و رفته دربیاید و این قضیه درباره فیلم «عبور از غبار» هم صدق می‌کرد و به نظر من این کار همه ویژگی‌های یک اثر خوب را داشت. نقش هم اگرچه کوتاه اما نقشی خوب و تأثیرگذار بود. خانم درخشنده پیش

فیلم سینمایی روسری آبی

جشنواره سال ۶۸ تنها شامل جایزه سیمرغ بود که یک جایزه معنوی است و برای اولین بار در کل تاریخ برگزاری جشنواره جایزه نقدی از آن حذف شده بود. در هیچ‌یک از سال‌های قبل و بعد از آن دوره این اتفاق نیفتاد

◇ حضورتان در فیلم‌ها کم‌رنگ‌تر شد. این اتفاق دلیل خاصی داشت؟

من به طور کلی بعد از «روسری آبی» خیلی کم کار کردم و اگر هم بازی کردم، آثار چندان برجسته‌ای نبودند و در واقع کارهای کوتاهی بودند که علاقه چندان زیادی به هیچ‌کدام از آن‌ها نداشتم. اما گاهی اوقات آدم ناگزیر می‌شود کاری را انجام دهد که خیلی هم موافقتش نیست.

◇ دلیل فاصله گرفتن از سینما بعد از «روسری آبی» چه بود؟

شاید کمی عجیب باشد، اما باید بگویم بعد از «روسری آبی» انگار طلسمی برای پیشنهاد کار خوب به وجود آمد و من تا مدت‌ها پیشنهاد کار خوب و قابل توجهی نداشتم. این مسئله برای خودم کمی برخوردننده هم بود. بعد از مدتی دل‌سردی‌هایی هم به وجود آمد و از طرف دیگر کیفیت کارها آن‌قدر نازل شده بود که من ترجیح دادم عطای حضور در برخی از کارها را به لقایش بخشم و هرازگاهی در کاری کوتاه بازی کنم. البته نمی‌گویم حضور در همه آن کارها از روی اجبار بودند، چون به‌هرحال بازی کردم، اما به هیچ عنوان دل‌خواهم نبودند.

◇ فضای جشنواره فیلم فجر و سینمای ایران در سال ۶۸ که فیلم «عبور از غبار» را بازی کردید و برای آن جایزه گرفتید، چطور بود؟ تجربه همکاری با یک کارگردان زن در آن سال‌ها برایتان چگونه رقم خورد؟ به قول شما یکی از نقاط متفاوت در فیلم

فیلم سینمایی عبور از غبار

تازه‌ای در کل سینما به وجود آمده بود، شرایط بهتر بود. در واقع بعد از انقلاب سینمای ایران وارد فضایی شده بود که از فیلم‌فارسی فاصله گرفته و با قاطعیت می‌توانم بگویم آبرومندانه شده بود. همه این موارد دست به دست هم داده بودند تا برای مثال، من به عنوان یک بازیگر بتوانم انتخاب‌های سنجیده‌تر و متنوع‌تری داشته باشم.

◇ **خاطرتان هست هشتمین دوره جشنواره که شما در آن برگزیده شدید، با چه حال و هوایی برگزار شد و شکل و شمایل برپایی این رویداد چه تفاوتی با سال‌های اخیر کرده است؟**

شاید برایتان جالب باشد بگویم جشنواره سال ۶۸ تنها شامل جایزه سیمرغ بود که یک جایزه معنوی است و برای اولین بار در کل تاریخ برگزاری جشنواره جایزه نقدی از آن حذف شده بود. در هیچ‌یک از سال‌های قبل و بعد از آن دوره این اتفاق نیفتاد و علاوه بر سیمرغ جوایز دیگری مانند سکه و ماشین هم به برگزیدگان تعلق می‌گرفت. اما نمی‌دانم چرا آن سال شانس این‌طور با من یاری کرد و تنها یک سیمرغ از آن جشنواره برای من به یادگار باقی ماند.

◇ **این موضوع اعتراض برگزیدگان را در پی نداشت؟**

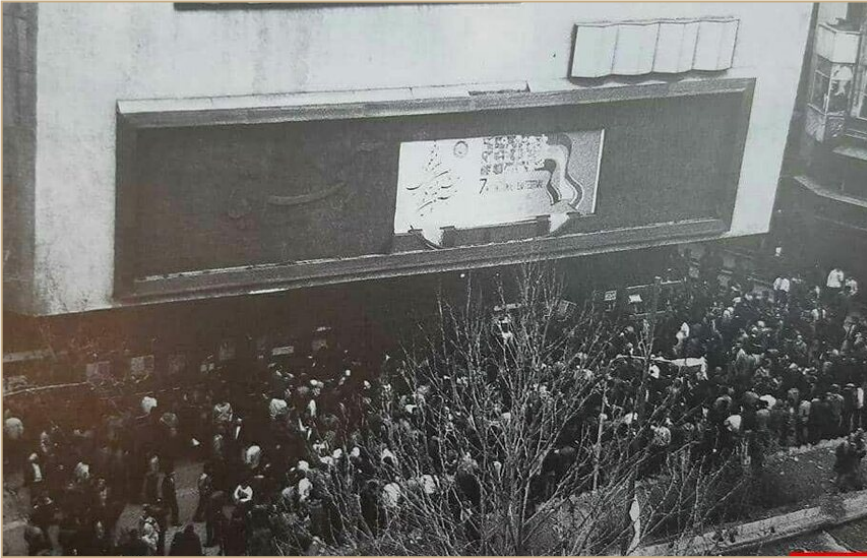
من یادم نمی‌آید، شاید هم کسی معترض بود، اما حرفی زده نشد. اساساً در آن سال‌ها شرایط مثل حالا نبود. من یادم نمی‌آید، چه درباره این موضوع چه جایزه گرفتن و نگرفتن، حرف و حدیثی زده شده باشد، یا جنجال و چالشی در این مورد به وجود آمده باشد. اما در سال‌های بعد این موارد و سروصداها درباره جایزه دادن‌ها و غلط بودن داورها پیش آمد.

از این فیلم هم نشان داده بود در این فضا به درستی کار می‌کند و موقعیت‌های چنین فضایی را به خوبی می‌شناسد. «پرنده کوچک خوشبختی» که دختر کوچک قصه نمی‌توانست تکلم داشته باشد، یک تجربه دیگر خانم درخشنده در این زمینه بود که آن هم مورد توجه قرار گرفت. در «عبور از غبار» هم زندگی کسی که بیمار شده و با زبان اطرافیانش آشنایی زیادی ندارد، دست‌مایه قصه فیلم قرار گرفته بود. اما زبان بین‌المللی مهر و محبت بین شخصیت‌های فیلم ردوبدل می‌شد و باعث ارتباط برقرار کردنشان با یکدیگر بود. برای من حضور در این کار در کنار تمام ویژگی‌هایش، این جذابیت را هم داشت که به زبان مادری صحبت می‌کردم.

◇ **در سال‌های ابتدایی، در ابتدای دهه ۶۰ که سینما پس از انقلاب شکل و شمایل تازه‌ای به خود گرفته بود، فضا برای حضور زنان در سینما به چه شکل بود؟**

فضا برای حضور بانوان در سینما در آن سال‌ها هم فضای مطلوبی نبود، اما برای شخص من به شکل مستقیم یا غیرمستقیم مشکل یا چالشی پیش نیامده بود. به عقیده من به همان اندازه که آن سال‌ها فضای مطلوبی برای زنان وجود نداشت، الان هم همین‌گونه است. اما شاید آن موقع به دلیل این‌که از یک فضای دیگر وارد فضایی جدید شده بودیم و امنیت و اعتبار

یادم است در همان سال که جشنواره فیلم برگزار می‌شد، زمانی که دوستان بازیگر، همکاران و اطرافیان من برای تماشای فیلم‌های مختلف می‌آمدند و قبلاً من را هم می‌دیدند، همه عزیزان و همکارانم متفق‌القول می‌گفتند امسال جایزه به تو تعلق می‌گیرد

جشنواره‌ای به طعم ۲۰ سال عشق و خاطره

◇ سحر عمرآزاد

قبل از آن، هر سال همچون مردم عادی ساعت‌ها در صف سینماهای مردمی می‌ایستادم تا به تماشای فیلم‌های مورد علاقه‌ام بنشینم. اما برای اولین بار به عنوان یک منتقد و مطبوعاتی یک صندلی در سالن سینماهای رسانه‌ها برابم در نظر گرفته شده بود، و این تمام آن چیزی بود که می‌خواستم. در کنار بسیاری از بزرگان عرصه مطبوعات که نامشان را تنها در مجلات و در کنار مطالبشان خوانده بودم. می‌توانستم فیلم ببینم و بعد در سالن انتظار گپ بزنیم و تبادل نظر کنیم و یادداشت‌هایم را بنویسم، که تجربه‌ای شیرین بود.

سینمای اهالی رسانه در سال ۷۹ سالن کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان در خیابان حجاب بود که برایم تبدیل به مکانی خاطره‌انگیز شد. نهایتاً آن دوره از جشنواره در فهرست اولین تجربه‌های دل‌نشین زندگی من جای گرفت و باب آشنایی و گفت‌وگو با منتقدان، همکاران و دوستان تازه‌یافته‌ای را باز کرد که هنوز هم به داشتن آن‌ها مفتخرم. خوش بختانه این روند در زندگی حرفه‌ای من تا امروز ادامه پیدا کرده و امسال برای من یک نقطه عطف است، چون بیستمین سال فعالیت مطبوعاتی و حضورم در جشنواره را تجربه می‌کنم.

اما همراهی من به عنوان مخاطب عادی جشنواره فیلم فجر به خیلی

اولین سابقه حضور من در جشنواره فیلم فجر به سال ۷۹ بازمی‌گردد. بعد از حضور چند ماهه در کارگاه‌های نقد فیلم آقای روبرت صافاریان، تازه همکاری‌ام را با ماهنامه «گزارش فیلم» شروع کرده بودم. یاد هست اسامی ما تازه‌واردان را هم برای دریافت کارت سینمای رسانه به دفتر جشنواره داده بودند، ولی امید زیادی به دریافت کارت نداشتم. در میان تعجب و خوشحالی، کارت من صادر و نقطه آغاز همکاری ۲۰ ساله‌ام به عنوان منتقد با جشنواره فیلم فجر تا امروز، ثبت شد.

آن سال نقطه عطفی در کارنامه حرفه‌ای من محسوب می‌شود، چراکه اولین جشنواره‌ای بود که به عنوان منتقد و نویسنده سینمایی حضور داشتم و اتمسفر و روند این ۱۰ روز برایم سرشار از تازگی و هیجان مداوم بود.

هامون

به خاطر دارم سال‌های پایانی دهه ۶۰ و در دهه ۷۰ فیلم‌های داریوش مهرجویی مثل «هامون» و «سارا» را بعد از ساعت‌های طولانی ایستادن در صف جشنواره دیدم. یکی از فیلم‌هایی که برای تماشای آن تلاش زیادی کردم، «گبه» بود که در سینما فرهنگ موفق به تماشای آن شدم. هم چنین دو فیلم اکران نشده محسن مخملباف، «شب‌های زاینده‌رود» و «نوبت عاشقی» را در سینما کریستال لاله‌زار تماشا کردم. «ناصرالدین شاه اکتور سینما» مخملباف و «رد پای گرگ» مسعود کیمیایی از دیگر فیلم‌های جشنواره فجر هستند که با آن‌ها خاطره دارم.

در کنار این آثار، فیلم‌های متداول‌تری هم بودند. به خاطر دارم که پس از اکران «عروس» که ابوالفضل پورعرب به عنوان ستاره درخشید، فیلم‌هایش را به شدت دنبال می‌کردم. به همین بهانه فیلم «قربانی» رسول صدرعاملی را در ایام جشنواره در سینما شهر فرنگ و با حضور نسربین مقانلو دیدم. فیلم «ترگس» رخشان بنی‌اعتماد را هم با وجود صف‌های طولانی جشنواره، سه بار در سه سینمای متفاوت تماشا کردم. واقعا از دیدن آن سیر نمی‌شدم و بعد هم در اکران عمومی چندین بار به تماشای آن نشستم.

نقطه مشترک این خاطرات شیرین برای من جشنواره فیلم فجر است و هنوز هم رسیدن این ایام هیجان و حس‌وحال شیرینی را در من بیدار می‌کند و خوشحالم که این عشق و علاقه هنوز در من زنده است.

ترگس

قبل‌تر بازمی‌گردم؛ به سال‌های ۶۹، ۷۰ و آغاز دهه ۷۰ که به نوعی راه و مسیر آینده‌ام را در ذهن ساختم و البته با چند سال تأخیری آن روانه شدم.

آن زمان مانند بسیاری از عاشقان سینما، محدود مجلات سینمایی و هفته‌نامه‌ها را برای اطلاع از رویدادهای سینمایی دنبال می‌کردم. مجلات آن زمان محدود بودند و به جز «گزارش فیلم» که طرفدار پروپاقرص آن بودم، مجله «فیلم»، هفته‌نامه «سینما» و چند نشریه و روزنامه را که بخش سینمایی داشتند، دنبال می‌کردم.

منزل ما به خیابان وزرا (عباس‌آباد) نزدیک بود و پاتوق سینمایی من برای تماشای فیلم‌های جشنواره فجر، سینما شهرفرنگ سابق با آن ساختمان و معماری قدیمی و خاطره‌انگیز بود.

آن سال‌ها این قانون وجود داشت که به هر فرد حاضر در صف تنها یک بلیت اختصاص پیدا می‌کرد و پدر خدایام‌رزم این لطف را در حق من می‌کردند که از صبح در صف می‌ایستادند و برای من و خواهرم جا می‌گرفتند. نزدیک ساعت فروش بلیت، من با خواهرم به سینما می‌رفتم و جای او در صف می‌ایستادم تا به تماشای فیلم‌ها بنشینیم.

بسیاری از اوقات بلیت‌های یک سانس که تمام می‌شد، برای سانس فوق‌العاده نیمه‌شب بلیت می‌فروختند و من همین‌طور که در صف یک فیلم منتظر بلیت‌فروشی بودم، بلیت سانس فوق‌العاده را هم می‌گرفتم. به همین ترتیب روزانه تا ساعاتی از نیمه‌شب سه فیلم می‌دیدم که تجربه‌ای منحصربه‌فرد بود. هرچند بعدها راحت و بی‌دردسر در سینمای اهالی رسانه فیلم‌ها را می‌دیدم، اما آن حس‌وحال فیلم دیدن در سینماهای مردمی برایم خاص ماند.

طبعاً به عنوان یک منتقد حرفه‌ای، فیلم دیدن و یادداشت‌نویسی روزانه و داغ داغ برای بولتن، روزنامه‌ها، مجلات و امروزه خبرگزاری‌ها، سایت‌ها و فضای مجازی، شور و حال خاص خود را دارد، اما طعمی متفاوت از آن روزهای آغازین مواجهه‌ام با سینما و جشنواره به عنوان یک مخاطب عادی دارم.

اعطای احکام به داوران بخش سودای سیمرغ

آئلیه فجر

قاب آخر

فجر

افسر اسدی، بازیگر برگزیده
هشتمین جشنواره فیلم فجر

